

AmCham Moldova
fighting for your business

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova"
nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, MD-2005, Chișinău, Moldova
Tel.: +373 22 211 781, Fax: +373 22 211 782
info@amcham.md, www.amcham.md

Către Anatol Arapu

Ministru
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

Copie: Valeriu Lazăr

Viceprim-ministru, Ministru
Ministerul Economiei

Copie: Ion Prisăcaru

Șeful Inspectoratului Fiscal Principal de Stat

Nr. 32 din 9 octombrie 2013

Ref: Politica fiscală și vamală pentru anul 2013

Stimate domnule Ministru,

În numele Asociației Patronale "Camera de Comerț Americană din Moldova" (în continuare „AmCham”), Vă prezentăm comentariile noastre la **Politica fiscală și vamală pentru 2014** (proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative).

Comentariile noastre sunt prezentate în **Anexa** la această adresare.

Ținem să Vă informăm că proiectul politicii fiscale și vamale pentru 2014 cuprinde o serie de norme importante care necesită revizuire și îmbunătățire.

Rugăm respectuos susținerea de către Ministerul Finanțelor a propunerilor noastre. Sîntem gata să acordăm Ministerului Finanțelor suportul necesar pentru îmbunătățirea proiectului de lege.

Parallel, rugăm respectuos aprobarea de către Dvs a organizării unei întrevederi cu reprezentanții AmCham în cadrul căreia ar fi analizate aspectele abordate în această adresare.

Vă mulțumim pentru colaborare și Vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu deosebit respect,
Mila Malairău

Director executiv al Asociației Patronale
"Camera de Comerț Americană din Moldova"

Recomandările Camerei de Comerț Americane din Moldova (AmCham Moldova) aferente proiectului Politicii fiscale și vamale pentru 2014

Codul Fiscal al Republicii Moldova

Nr.	Denumirea articolelor, care se propun spre modificare	Comentarii și recomandări
<p>TITLU I (Dispoziții generale) TITLU II (Impozitul pe venit)</p>		
	<p>Art 5. Noțiuni generale</p> <p>punctul 29) va avea alt cuprins se completează cu punctul 29¹⁾</p>	<p><u>„29) Subdiviziune – unitate structurală a contribuabilului, care exercită unele din atribuțiile acestuia, situate în afara adresei juridice”</u></p> <p>Redacția nouă a noțiunii de subdiviziune nu este exhaustivă și oferă teme pentru diferite interpretări neunivoce. Iar obligația de înregistrare fiscală ulterioară a unor active (proprietatea companiei amplasată în afara sediului) este una împovărătoare pentru companiile care datorită specificului de activitate dispun de multe active amplasate în afara societății, care exercită atribuții economice / tehnice.</p> <p>Un exemplu în acest sens ar fi cabinetele pentru telefonie, bancomatele, chioșcurile, stâlpi, antenele pentru televiziune și radio-difuziune, antenele pentru telecomunicații pentru sateliți, etc. Aceste active pot avea chiar și o mobilitate fiind deplasate frecvent de la o locație la alta în funcție de necesitățile tehnice sau economice ale companiei.</p> <p>Iar obligația de înregistrare unor asemenea active ar determina costuri și eforturi sporite suportate de contribuabil pentru a înregistra aceste obiecte la autoritățile fiscale.</p> <p>Recomandăm reformularea noțiunii de subdiviziune care ar permite excluderea interpretării și impunerea obligațiilor de declarare pentru unele active pentru care nu este generat obiectul impunerii. De asemenea, propunem exemplificarea noțiunii de „<i>unitate structurală a contribuabilului</i>”. În caz contrar noțiunea dată poate crea confuzii și riscuri pentru agenți economici.</p> <p><u>„29¹⁾ Obiect supus înregistrării fiscale – orice bun imobiliar, panou publicitar, situate în afara adresei juridice, precum și orice subdiviziune.”</u></p> <p>Codul Civil (art. 288) prevede o categorie vastă de active care se încadrează în noțiunea de bun imobil: terenurile, porțiunile de subsol, obiectele acvatice separate, plantațiile prinse de rădăcini, clădirile, construcțiile și orice alte lucrări legate solid de pământ, materialele separate în mod provizoriu de un teren, pentru a fi reîntrebuințate, atât timp cât sînt păstrate în aceeași formă, etc. Prin lege la categoria de bunuri imobile pot fi raportate și alte bunuri.</p> <p>În contextul celor menționate mai sus, recomandăm revizuirea noțiunii <i>Obiect supus înregistrării fiscale</i> prin specificarea expresă a bunurilor pentru care există obligația de înregistrare. În special considerăm că aceste bunuri /active ar fi selectate pe principiul generării obiectelor impozabile, ex. panouri publicitare - taxa de amplasare a publicității, sau subdiviziunile unde sunt antrenați în activitate salariați.</p>

		<p>Așadar, poate fi analizată necesitatea completării noțiunii „obiect supus înregistrării fiscale” prin concretizarea de a fi înregistrate doar bunurile imobiliare și panourile publicitare care sunt obiecte ale impunerii cu impozitul pe bunurile imobiliare sau taxele locale. Spre exemplu, în activitatea companiilor de telecomunicații înregistrarea antenelor amplasate pe acoperișurile caselor, coșurile de fum, care nu atrag calcularea de taxe și plăți la buget, vor impune înregistrarea unui lot semnificativ de informații, care nu vor aduce decât costuri de administrare și resurse pentru înregistrare.</p> <p><u>„36¹) Activitate profesională - activitate permanentă desfășurată de către: cabinetul avocatului, biroul asociat de avocați, notar public, executor judecătoresc, biroul individual al mediatorului, biroul asociat de mediatori.”</u></p> <p>La capitolul impozitării activităților profesionale (propunerea valabilă pentru toate aspectele relevante din proiectul de lege) propunem, așa cum deja a fost declarat de către conducerea Ministerului de Finanțe, excluderea noilor formule privind impozitarea activităților profesionale, astfel încât pe parcursul anului 2014 să fie organizate ședințe tematice cu reprezentanții profesiilor respective, care vor permite elaborarea unor măsuri juste și echitabile de impozitare a acestor categorii.</p> <p><u>„42) Certificat de atribuire a codului fiscal – document care confirmă luarea la evidență fiscală. Certificatul/decizia de înregistrare, care atestă identitatea numărului de identificare de stat și a codului fiscal, este recunoscut, din ziua eliberării, și ca certificat de atribuire a codului fiscal. Modelul certificatului de înregistrare se elaborează de către entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat în comun cu Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și se aprobă de Guvern.”</u></p> <p>În partea modelului certificatului de înregistrare ce urmează să fie elaborat în comun cu IFPS, specificăm că Camera Înregistrării de Stat nu mai eliberează certificatul de înregistrare, ci doar Decizia de înregistrare. Respectiv ultima propoziție, după sintagma „modelului certificatului de înregistrare” urmează să fie completată cu sintagma „Decizia de înregistrare”. De asemenea, ar fi bine să se specifice la ce certificat anume face referință ultima propoziție a noțiunii de față.</p>
	<p>Art 6. Impozite și taxe și tipurile lor</p> <p>Propunem completarea art. 6, alin. (8) cu litera f) - principiul evitării dublei impuneri</p>	<p>Așa cum am recomandat și anterior, considerăm oportună introducerea în CF a principiului evitării dublei impuneri. Potrivit conceptelor fiscale internaționale legate de impozitarea directă, se deosebesc două tipuri de dublă impunere: (i) economică și (ii) juridică.</p> <p>Luând în considerație argumentele anterior invocate, precum și alinierea sistemului de impozitare din Moldova la principiile internaționale, propunem introducerea principiului evitării dublei impuneri (juridice) la litera f) al art. 6, alin. (8) cu următorul cuprins:</p> <p><u>„f) evitarea dublei impuneri – evitarea impozitării aceleiași tranzacții, venit sau capital la nivelul aceluiași contribuabil cu același tip de impozit sau taxă.”</u></p> <p>În UE s-a mers și mai departe, respectiv ar fi bine ca și Moldova să țină pasul, și să elimine dubla impunere economică – pentru detalii vă rugăm să vă referiți la raportul Ruding din 1992, și consecințele acestuia, corespunzător și aprobarea directivei Parent-Subsidiary.</p>
	<p>Art 8. Drepturile și obligațiile contribuabilului</p> <p>se completează cu punctele b), b²) și b³)</p>	<p>Contribuabilul este obligat:</p> <p><u>„b) să se pună la evidență la organul fiscal în a cărui rază își are sediul stabilit în documentele de constituire (înregistrare) și să-și primească certificatul de atribuire a codului fiscal, cu excepția persoanelor pentru care numărul de identificare de stat reprezintă codul fiscal;”</u></p> <p>Propunem reformularea lit. b) având în vedere platformele IT și conexiunile existente între autoritățile de stat, precum și intențiile de a lansa ghisee unice. Respectiv, odată ce contribuabilul este înregistrat, în baza platformelor IT, această informație urmează să fie în mod direct</p>

		<p>transmisă către SFS de către organul de înregistrare. Această măsură a fost deja abordată în cadrul procesului de îmbunătățire a ratingului Moldovei în clasamentul Doing Business.</p> <p><u>„b²) în termen de 15 zile din data deschiderii, să comunice denumirea și sediul instituțiilor financiare din străinătate în care sînt deschise conturi;</u></p> <p>Autorităților fiscale ar putea implementa un mecanism de schimb de informații cu Banca Națională a Moldovei(BNM), fără implicarea propriu-zisă a contribuabilului. Pentru deschiderea conturilor în străinătate, contribuabilii trebuie să obțină autorizația BNM, cu anumite excepții prevăzute de Instrucțiunea cu privire la deschiderea conturilor în străinătate (Hotărîrea BNM nr.279 din 13.11.2003).</p> <p><u>„b³) în termen de 15 zile din data încheierii actului juridic prin care a dat spre păstrare bunuri, să comunice date despre locul păstrării bunurilor date spre păstrare conform modului stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.”</u></p> <p><u>Sîntem categoric împotriva acestei măsuri!</u></p> <p>În prezent, informația aferentă locului bunurilor date spre păstrare se oferă autorităților fiscale doar în cazul sechestrării bunurilor ca modalitate de asigurare a executării silite a obligației fiscale (CF, art. 200 (4) a)). Aceasta este o măsură de administrare fiscală pe deplin argumentată și indispensabilă. Totuși, nu considerăm necesară introducerea unui instrument suplimentar de monitorizare a subdiviziunilor contribuabilului și respectării termenelor de înregistrare acestor subdiviziuni.</p> <p>Considerăm că prin includerea obligațiilor adiționale contribuabililor de a comunica date adiționale organului fiscal în termen de 15 zile va crea o povară administrativă enormă și costuri nejustificate pentru mediul de afaceri. Iar impunerea unor asemenea obligații adiționale fără un mecanism clar și transparent de informare, ar crea premise pentru interpretarea neunivocă a normei, sancționări abuzive și eventual premise pentru corupție.</p> <p>Mai mult decît atît, informarea organului fiscal în termen de 15 zile <u>nu este justificată</u>. Scopul acestei măsuri nu are o fundamentare clară în comparație cu costurile administrative antrenate și efortul depus de către mediul de afaceri. Nu este clar scopul și eficiența colectării unei asemenea informații pentru administrarea fiscală. Iar în situațiile în care activitatea agenților economici implică o mobilitate sporită a bunurilor, inclusiv cele transmise la păstrare, introducerea unei astfel de norme ar crea impedimente activităților economice pentru contribuabili.</p> <p>Ori obligația de informare și scoaterea de la evidența fiscală ar majora numărul de ore consumate de contribuabili pentru conformarea cu obligațiile fiscale și ar influența negativ asupra poziției Moldovei privind ușurința impozitării conform raportului Doing Business. Mai mult decît atît, norma propusă de amendare a art. 8 din Codul Fiscal ar veni în contradicție cu principiul randamentului impozitelor, principiu potrivit căruia perceperea impozitelor și taxelor se efectuează cu minimum de cheltuieli, cît mai acceptabile pentru contribuabili.</p> <p>Considerăm inoportună completarea art. 8 alin. (2) cu litera b³) și datorită următoarelor obiecții:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Este neclară formularea „data încheierii actului juridic”. La care acte juridice se referă: contracte, facturi, acte de primire-predare,..? ▪ Este neclară formularea „bunuri spre păstrare”. Urmează a fi declarate și bunurile transmise în folosință temporară (de exemplu: light pos-uri cu denumirea companiei, mobilier), echipamentele spre montare în construcții ce sunt depozitate temporar la contractor, bunurile transmise în custodie, etc.? <p>Recomandăm neinclusiunea punctelor b²) și b³), ce determină o povară administrativă esențială pentru contribuabil, precum și duce la interpretarea abuzivă a noțiunilor respective din partea organelor de control abilitate!</p>
	<p>Art 12. Noțiuni</p>	<p><i>Venit impozabil</i> – venitul brut, inclusiv facilitățile acordate de patron, obținut de contribuabil din toate sursele într-o anumită perioadă fiscală,</p>

Recomandările Camerei de Comerț Americane din Moldova (AmCham Moldova) aferente proiectului Politicii fiscale și vamale pentru 2014

	<p>se completează punctul 4)</p> <p>Art 18. Sursele de venit impozabile</p>	<p>cu excepția deducerilor și scutiilor, aferente acestui venit, la care are dreptul contribuabilul conform legislației fiscale și a surselor de venit neimpozabile, indicate în art. 20.</p> <p>Recomandăm modificarea noțiunii de venit impozabil pentru a evita interpretarea eronată a noțiunii de venit impozabil, care face referință doar la art. 20 al Codului Fiscal, pe când există multe alte acte legislative/normative care reglementează regimul special de neimpozitare a veniturilor (Legea pentru punerea în aplicare a Titlului I și II ale Codului Fiscal).</p> <p>Veniturile scutite de impozitare sunt prevăzute nu numai la art. 20 al Codului fiscal, dar și la art. 22, 55 al Codului fiscal, precum și art. 24 al Legii pentru punerea în aplicare a Titlurilor I și II (care potrivit definiției menționate la art. 3 al Codului fiscal face parte de asemenea din legislația fiscală a Republicii Moldova). Pentru a evita interpretarea eronată în practică a prevederilor art. 18, propunem ca redacția art. 18 să prevadă următoarele: <i>“În venitul impozabil se includ toate veniturile, cu excepția celor menționate expres în legislația fiscală drept neimpozabile.”</i></p>
	<p>Art 19. Facilități acordate de patron</p>	<p>Având în vedere introducerea alin (19) la art 24 al CF, credem că art 19 al CF „facilități acordate de patron” trebuie să fie completat cu un nou alineat cu specificarea că cheltuielile suportate de către contribuabil conform alin (19) art 24 al CF nu reprezintă facilitățile acordate de patron conform art 19 al CF.</p>
	<p>Art 20. Sursele de venit neimpozabile</p>	<p>La art 20 al CF recomandăm:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Introducerea unei litere noi care este listată drept venit neimpozabil în rîndul 0209 al Anexei nr. 1D al Declarației privind impozitul pe venit: <i>“Suma veniturilor de la stingerea creanțelor decontate anterior pe seama cheltuielilor perioadei gestionare, inclusiv prin rezervele formate în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, însă nepermise spre deducere conform Codului fiscal.”</i> 2. Luînd în considerare redacția nouă a art. 18 al CF, recomandăm completarea art. 20 al CF cu următoarea literă: <i>“venitul rezultat din neachitarea datoriei de către agentul economic atunci cînd formarea acestei datorii este o urmare a insolvabilității contribuabilului.”</i>
	<p>Art 20. Sursele de venit neimpozabile</p> <p>Art 27. Valoarea mijloacelor fixe</p>	<p>La art 20, lit. z²) și art 27, alin. (12):</p> <p>Salutăm intenția de a stabili drept neimpozabile veniturile obținute sub formă de grant prin intermediul programelor aprobate de Guvern. Totuși, în cazul în care un anumit tip de grant nu este inclus în această listă, astfel cum este cazul Liniei de Finanțare pentru Eficiența Energetică în Moldova (MoSEFF) oferită de BERD, atunci valoarea mijloacelor fixe (pentru care a fost primit un grant) va fi impozitată de două ori la nivelul aceluiași contribuabil: o dată la momentul recepționării acestor mijloace fixe, iar ulterior cînd uzura acestor mijloace fixe nu va fi deductibilă pentru scopuri fiscale (art. 3 din Hotărârea Guvernului nr.289 din 14 martie 2007 privind aprobarea Regulamentului privind evidența și calcularea uzurii mijloacelor fixe în scopuri fiscale). Tratatul fiscal actual este un exemplu evident al dublei impuneri juridice.</p> <p>De aceea, recomandăm odată cu modificarea art. 20, lit. z²) să fie completat art. 27 cu alineatul (12) cu următorul cuprins: <i>„Se permite deducerea uzurii mijloacelor fixe primite cu titlu gratuit, cu excepția cazurilor cînd valoarea acestora a fost inclusă în venitul neimpozabil al contribuabilului.”</i></p>
	<p>Art 20. Sursele de venit</p>	<p>La art.20 lit. z⁹:</p>

Recomandările Camerei de Comerț Americane din Moldova (AmCham Moldova) aferente proiectului Politicii fiscale și vamale pentru 2014

	neimpozabile lit. z ⁹	În opinia noastră nu este binevenită completarea propusă, deoarece ar putea crea unele neclarități privind deducerea uzurii în general. Faptul că uzura privind reevaluarea mijloacelor fixe nu se admite este și așa evident datorită faptului ca aceasta nu se include in registrul uzurii.
	Art 20. Sursele de venit neimpozabile lit. y)	<p>La art. 20, lit y) se exclude următorul text: „<i>inclusiv a deșeurilor și a reziduurilor de hîrtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), de metale feroase și neferoase, a reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora</i>”.</p> <p>Avînd în vedere că lit y) în cazul de față se referă la veniturile persoanelor fizice de la predarea deșeurilor, reziduurilor etc. credem că pentru asemenea venituri care se exclud de sub incidența lit y) trebuie să fie instituită reținerea finală a impozitului pe venit.</p> <p>Această soluție pe de o parte va motiva persoanele fizice să contribuie la un mediu ecologic sănătos, iar pe de altă parte va ușura administrarea fiscală și conformarea fiscală benevolă. În caz contrar există risc ca o largă categorie de persoane fizice care se ocupă de colectarea deșeurilor respective (avînd în vedere specificul acestei activități) nu va depune declarațiile privind impozitul pe venit, cu toate consecințele de rigoare.</p>
	Art 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător	La art.24, alin. (18): Din aceleași considerente menționate mai sus la art.20 lit. z ⁹ considerăm că propunerea nu poate fi acceptată și urmează a fi omisă din proiect.
	Art 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător Introducerea alin. (19)	Salutam faptul că Ministerul Finanțelor a acceptat propunerea AmCham privind necesitatea deducerii / neimpozitării cheltuielilor ce țin de transportul și hrana a angajaților. Cu toate acestea, în paralel este necesară actualizarea art 19 al CF, așa cum este specificat în comentariile de mai sus.
	Art 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător se completează cu alineatele (15 ¹)	<p>„(15¹) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul anului fiscal sub formă de alocații financiare destinate activității sindicatelor. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.”</p> <p>Datorită lipsei noțiunii de „fond de retribuire a muncii” în legislația fiscală, precum și in vederea eliminării interpretărilor diferite, recomandăm aplicare 0,15% din cheltuielile cu salariile și alte forme de remunerare aferente salariului suportate în perioada fiscală.</p>
	<p>Ajustarea / alinierea unor noțiuni utilizate în art. 26, 27 CF la normele existente</p> <p>Art 26. Deducerea uzurii calculate Punctul (5)</p> <p>Art 27. Valoarea mijloacelor fixe Punctul (1) și (2)</p>	<p>Art 26 al CF (5) Mărimea uzurii mijloacelor fixe ce urmează a fi dedusă se determină prin înmulțirea bazei valorice a mijloacelor fixe, la sfîrșitul <u>perioadei de gestiune</u>, ce se rapoartă la o anumită categorie de proprietate, la norma de uzură respectivă prevăzută la alin.(8). Baza valorică a mijloacelor fixe la sfîrșitul <u>perioadei de gestiune</u> se determină ca valoare a mijloacelor fixe la începutul <u>perioadei de gestiune</u>, majorată cu valoarea mijloacelor fixe nou-procurate și cu suma corecțiilor și micșorată cu suma de la comercializarea lor sau cu baza valorică ajustată în cazul altor ieșiri. Valoarea mijloacelor fixe la începutul <u>perioadei de gestiune</u> ce se rapoartă la categoria respectivă de proprietate se determină ca diferență dintre baza valorică a mijloacelor fixe la sfîrșitul <u>perioadei de gestiune</u> precedente și suma uzurii calculate a <u>perioadei de gestiune</u> precedente.</p> <p>Art 27 al CF (1) Valoarea mijloacelor fixe nou-procurate se compune din prețul lor de procurare, precum și din toate cheltuielile aferente procurării lor,</p>

		<p>inclusiv cheltuielile de transportare, asamblare și asigurare, dobânzile plătite sau calculate pînă la punerea obiectului în exploatare. Valoarea mijloacelor fixe aferente proprietății create cu forțe proprii include toate impozitele și taxele, cu excepția taxei pe valoarea adăugată care se trece în cont, cheltuielile și plata dobînzilor aferente acestor mijloace fixe pentru întreaga perioadă de pînă la punerea lor în exploatare. Baza valorică a mijloacelor fixe la finele <u>perioadei de gestiune</u> se majorează cu valoarea mijloacelor fixe nou-procurate sau create cu forțe proprii și cu suma corectărilor în <u>perioada de gestiune</u>, prevăzute la alin.(8).</p> <p>(2) Mijloacele obținute de la înstrăinarea mijloacelor fixe, cu excepția celor obținute din înstrăinarea autoturismului care a fost inclus în categoria de proprietate cu valoarea stabilită la art.26 alin.(9) lit.b), se raportează la reducerea bazei valorice a categoriei respective de proprietate. Dacă reducerea indicată conduce, la sfîrșitul <u>perioadei de gestiune</u>, la un rezultat negativ pe categoria de proprietate, atunci acest rezultat se include în venit, iar valoarea categoriei respective de proprietate la începutul <u>perioadei de gestiune</u> corespunzătoare se egalează cu zero. În cazul înstrăinării autoturismului inclus în categoria de proprietate cu valoarea stabilită la art.26 alin.(9) lit.b), baza valorică a categoriei respective de proprietate se reduce cu valoarea rămasă a autoturismului înstrăinat, determinată pornind de la valoarea cu care acesta a fost inclus în categoria respectivă. Venitul sau pierderea calculată ca diferență între suma mijloacelor obținute de la înstrăinarea autoturismului și baza valorică a acestuia se recunoaște drept venit sau pierdere a perioadei fiscale în care a avut loc înstrăinarea. Baza valorică a autoturismului reprezintă valoarea acestuia micșorată cu suma uzurii calculate.</p> <p>Recomandăm înlocuirea cuvintelor „perioadă de gestiune” cu cuvintele „perioadă fiscală”, a cărei noțiune în scopul impozitului pe venit este menționată la art. 12/1 al CF. Astfel, înlăturăm orice interpretare a perioadei pentru care se determină uzura și valoarea mijloacelor fixe.</p>
	<p>Art 31 Limitarea altor deduceri alin (4) alin (6)</p> <p>Posibilitatea companiilor de leasing de a deduce provizioanele</p>	<p>Considerăm că modificările propuse în alin (6) nu sunt suficiente, pentru a rezolva problemele de deducere a provizioanelor întîmpinate de către companiile de leasing.</p> <p>Așadar, propunem următoarele modificări în alin (4) și (6) a art 31:</p> <p><i>„(4) Organizațiilor de microfinanțare și companiilor de leasing li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor și a dobînzilor aferente, al căror volum se determină conform regulamentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la clasificarea împrumuturilor și formarea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi, condiționate de nerestituirea împrumuturilor și a dobînzilor aferente.</i></p> <p>(6) Companiilor de leasing li se permite deducerea cheltuielilor aferente creării provizioanelor destinate acoperirii pierderilor de valoare a creanțelor, cauzate de neachitarea în termenii stabiliți a ratelor, dobînzilor de leasing și altor plăți aferente contractului de leasing, în mărime de pînă la 5%, inclusiv din soldul mediu anual al creanțelor aferente contractelor de leasing, dacă aceste creanțe îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) nu sînt garantate de o altă persoană prin intermediul unei garanții bancare sau unui gaj amanet (gaj cu deposedare)</p> <p>b) sînt datorate de o persoană care nu este afiliată contribuabilului.”</p> <p>Argumentare:</p> <p>Credem că lit a), alin (6) art 31 al CF trebuie să se refere doar la garanții reale cum ar fi garanția bancară sau gajul amanet (gajul cu deposedare). În continuare prezentăm argumentee de ce fidejusiunea și asigurarea facultativă nu pot fi considerate garanții reale :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Garanția suplimentară sub formă de fidejusiune este solicitată în cazul cînd capacitatea de plată a Locatarului este relativ scăzută și există probabilitatea ca la un moment dat Locatarul nu va putea să-și onoreze obligația de plată care reiese din contractul de leasing, fapt însă care nu garantează că companiile de leasing sunt protejate de riscul de credit. Deși este o garanție, fidejusiunea nu reprezintă o garanție reală, dar este doar o obligație similară celei asumate de către Locatar de a achita creanța în cazul în care Locatarul nu-și execută obligația de plată. 2. În ceea ce privește asigurarea facultativă a bunurilor (CASCO) aceasta nu este o garanție constituită de o persoană care garantează executarea obligației de plată, or prin contractul de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asiguratorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite. Astfel, despăgubirile de asigurare urmează a fi achitate doar în cazul producerii riscului asigurat (pierire, furt etc.) și nici decum în cazul neachitării plății. La momentul de față companiile

		<p><u>de asigurare nu asigură riscul de neplată, risc care la moment este suportat în întregime de companiile de leasing.</u></p> <p>Garanțiile și efectul acestora asupra provizioanelor și activității companiilor de leasing</p> <p>Companiile de leasing solicită garanții adiționale la contractele de leasing cu scopul de a micșora riscul de credit (neplată) asociat acestor contracte. Deci aceste garanții sunt solicitate în cazurile când există un risc sporit de neplată, și un asemenea instrument permite reducerea riscului respectiv, <u>însă nu și eliminarea acestuia în totalitate. Prin urmare, chiar dacă există garanții adiționale pe contractele de leasing, companiile de leasing oricum suportă pierderi cauzate de neplata pe aceste contracte.</u></p> <p>În aceeași ordine de idei, este necesar de menționat că companiile de leasing formează provizioane pentru a acoperi potențialele pierderi în conformitate cu regulamentele lor interne și cerințele venite de la partenerii externi, și nu cu scopul de a reduce cheltielile privind impozitul pe venit. De asemenea, ca și în cazul altor instituții financiare, scopul activității companiilor de leasing este acumularea și creșterea capitalului, scop care nu va putea niciodată atins prin crearea unor provizioane excesive, de aceea companiile de leasing sunt primele care sunt interesate în a avea provizioane rezonabile ce reies din particularitățile portofoliilor acestora, un argument în plus fiind cerințele Instituțiilor Financiare Internaționale (BERD, BMNCD, FMO, DEG, Oikocredit, EFSE) care sunt și principalii creditori ai companiilor de leasing.</p> <p>Concluzii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nici un fel de garanție nu asigură plata obligației cu certitudine de 100% 2. Nu există certitudinea că din executarea garanției se va putea recupera obligația în întregime 3. Pierderile companiilor de leasing pot fi enorme în cazul când debitorii nu își pot executa obligațiile la termen, ceea ce nu se poate compara cu achitarea impozitului pe venit din această sumă, fapt ce dovedește intenția companiilor de leasing de a încasa la timp toate sumele achitând impozitul pe venit aferent activității decât să suporte aceste pierderi enorme doar pentru a putea crea provizioane. La crearea unui provizion de 100 mii EURO pe un contract compromis compania de leasing suporta 100 mii EURO pierderi directe, pe când dacă acest contract ar fi fost de calitate bună, cheltuielile privind impozitul pe venit ar fi fost doar 12 mii EURO, deci alegerea este evidentă. 4. Indiferent dacă este contractul de leasing garantat de un terț sau nu, în cazul în care obligația nu este executată nici de debitor și nici de terț, pierderile sunt iminente, și ar fi fost corect ca provizioanele create pentru acoperirea acestor pierderi să fie deductibile.
	<p>Art 31. Limitarea altor deduceri</p> <p>Propunem introducerea unui nou alin (7) care ar reglementa modalitatea de deducere a creanțelor nerecuperabile</p>	<p>Necesitatea optimizării procedurii de trecere la cheltuieli deductibile a creanțelor nerecuperabile.</p> <p>Problema: Agenți economici dispun de creanțe nerecuperabile. Pentru casarea acestora agentul economic urmează sau să achite impozitul pe venit (cu reintroducerea impozitului pe venit de 12% problema a devenit actuală) sau să suporte costuri suplimentare sub forma de taxa de stat de 3% + serviciile avocaților + costurile executorului judecătoresc + costuri de timp - doar pentru a obține în final un act care confirmă imposibilitatea executării creanței. Ulterior în temeiul acestui act agentul economic trece la cheltuieli deductibile creanța nerecuperabilă.</p> <p>Soluția în UE: Agentul economic care știe că are creanța nerecuperabilă sau prezumă că creanța este nerecuperabilă - solicită un raport de la o companie de colectare a datoriilor. În cazul în care aceasta confirmă inoportunitatea recuperării pe cale judiciară - agentul economic casează creanța fără a plăti alte taxe sau impozite. Concomitent, pentru a evita abuzurile, țările UE reglementează suplimentar limita maximă a unor astfel de creanțe care pot fi trecute la cheltuieli deductibile în asemenea mod. De regulă limita maximă este de 100.000 EUR. Pentru Moldova acest plafon poate fi redus substanțial (spre exemplu, până la 10 mii EUR).</p> <p>În opinia noastră este important ca să existe un asemenea mecanism care să permită deducerea cheltuielilor pentru creanțe mai mici, fără necesitatea de a apela în instanța de judecată.</p>

		<p>În sensul optimizării procedurii de trecere la cheltuieli deductibile a creanțelor nerecuperabile poate fi preluată și practica României.</p>
	<p>Art 32 Reportarea pierderilor în viitor</p>	<p>Propunem reportarea pierderilor fiscale pe următorii 3 ani, <u>fără împărțirea acestora în părți egale.</u></p> <p>Sugerăm acceptarea deducerii pierderilor fiscale pe viitor pe parcurs de trei ani <u>nu în părți egale, ci în limita venitului impozabil al contribuabilului.</u> În opinia noastră este strict recomandabilă eliminarea din art. 32 alin. (1) al Codului fiscal a sintagmei “eșalonat, în părți egale”.</p> <p>În marea majoritate a cazurilor, inițierea unei afaceri în Moldova generează suportarea pierderilor fiscale în primii ani de activitate. Respectiv, eșalonarea pierderilor <u>în părți egale pe parcurs de 3 ani</u>, are un impact negativ pentru climatul investițional din Moldova, deoarece aceste pierderi (care au apărut ca urmare a suportării unor cheltuieli ordinare și necesare, confirmate documentar) nu pot fi raportate în întregime, sau raportarea acestora nu este avantajoasă pentru companii.</p> <p><u>Este de menționat că spre deosebire de multe țări din regiune, doar în Moldova există practica raportării eșalonate a pierderilor fiscale în părți egale.</u> Propunerea în cauză este necesară pentru ca companiile să aibă posibilitatea să raporteze pierderile fiscale mai rapid, dacă venitul impozabil înregistrat în anul următor le permite acest lucru. Astfel, pe de o parte acestea vor avea posibilitatea să achite impozitul pe venit în anii următori, iar pe de altă parte legislația fiscală a Moldovei va fi aliniată la practica UE.</p>
	<p>Articolul 37. Recunoașterea și determinarea creșterii și pierderilor de capital se completează litera a)</p>	<p>lit a) acțiunile și alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător <u>sau activitatea profesională.</u></p> <p>Introducerea / completarea normei art. 37 al Codului Fiscal nu este lucrativă datorită caracterului specific al activităților profesionale care în anumite cazuri este limitată doar la dreptul de a practica activitatea profesională specificată. Spre exemplu avocatul, biroul asociat de avocați, notarul public, executorul judecătoresc, biroul individual al mediatorului, biroul asociat de mediatori nu pot avea acțiuni sau titluri de proprietate în conformitate cu prevederile legislației din Republica Moldova.</p> <p>În contextul celor menționate mai sus, recomandăm păstrarea conținutului art. 37 lit a) în redacția actuală, fără completări.</p>
	<p>Art 44 Metodele de evidență și aplicarea lor alin (10)</p>	<p>„Art 44, alin. (10) al Codului fiscal se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins: „(10) Veniturile și cheltuielile rezultate din tranziția la noile reglementări contabile naționale nu se recunosc în scopuri fiscale.”</p> <p>Potrivit pct 67 al Planului de dezvoltare a contabilității și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2014 (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1507 din 31 decembrie 2008), metodica de trecere de la SNC existente la cele noi va fi elaborată și aprobată de Ministerul Finanțelor.</p> <p>Din păcate, această metodică încă nu a fost publicată în Monitorul Oficial. Dar presupunem că similar Recomandărilor metodice privind tranziția de la SNC la SIRF (pct. 68 și 69 al Ordinului ministrului finanțelor nr.69 din 17.09.2009), diferențele apărute dintre cerințele SNC actuale și SNC noi aferente recunoașterii și evaluării activelor și datoriilor se vor contabiliza la capitalul propriu al entității. Ceea ce înseamnă că entitatea nu va înregistra venituri sau cheltuieli aferente tranziției la noile reglementări contabile naționale. Astfel, propunem să fie analizată o altă redacție al acestui articol, astfel cum este menționat mai jos.</p> <p>În cazul în care poziția Ministerului Finanțelor referitor la alin (10) este una definitivă, propunem să fie precizată data la care se referă această prevedere: la data tranziției (1 ianuarie 2014) sau inclusiv perioadelor ulterioare. De aceea, poate fi propusă următoarea redacție: “Diferențele aferente recunoașterii și evaluării activelor și datoriilor rezultate din tranziția la data de 1 ianuarie 2014 la noile standarde</p>

		<p><i>naționale contabile nu se recunosc în scopuri fiscale.”</i></p> <p>Totodată, avînd în vedere diferite situații care ar rezulta din tranziția la noile reglementări contabile naționale, poate fi analizată o altă redacție a alin (10), reieșind din formula deja existentă în alin (8), și anume: <i>“Diferențele negative și pozitive aferente corecțiilor efectuate ca urmare a trecerii la a noile reglementări contabile naționale, în scopuri fiscale se distribuie în parti egale pe anul fiscal curent și pe fiecare din următorii doi ani”</i></p>
<p>Art 54. Organizațiile statelor străine, organizațiile internaționale și personalul acestora</p> <p>alin (1) va avea următorul cuprins</p>	<p>„(1) <u>Se scutește de impozit venitul:</u></p> <p>- <u>misiunilor diplomatice și oficiilor consulare în Republica Moldova, al membrilor personalului diplomatic și consular, al personalului administrativ și tehnic și al personalului de serviciu al acestora, precum și al membrilor familiilor lor (dacă nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova sau dacă nu au reședință permanentă în Republica Moldova), este scutit de impozit;</u></p> <p>- <u>reprezentanțelor organizațiilor internaționale acreditate pe lîngă Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.”.</u></p> <p>Recomandăm excluderea cuvintelor „este scutit de impozit” de la sfîrșitul primei liniuțe, pentru a evita repetiția din alineatul (1) care începe cu „se scutește de impozit venitul”.</p> <p>De asemenea recomandăm la alineatul (1) după cuvintele „se scutește de” introducerea cuvintelor „ calculul și plata impozitului”, iar respectiv cuvîntul „impozit” se exclude , pentru a elimina obligația de raportare și plată a impozitului pe venit pentru organizațiile străine, astfel respectându-se prevederile Convenției de la Viena cu privire la relațiile consulare.</p>	
<p>Art 75. Reguli de impozitare a nerezidenților care desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă</p> <p>Se completează alin. (2) lit. a)</p>	<p>Alin. (2), lit. a) cheltuielile de conducere și generale de administrare, conform prevederilor standardelor naționale de contabilitate <u>și a standardelor internaționale de raportare financiară</u> , decontate de nerezidenți și înregistrate de reprezentanța permanentă, care sînt deductibile în limita a 10% din salariul calculat al angajaților acestei reprezentanțe permanente;</p> <p>Recomandăm înlocuirea prepoziției “și” cu “sau”, întrucît conduce la o interpretare confuză a aplicării normei, precum si nu este posibilă respectarea concomitentă a prevederilor standardele naționale de contabilitate <u>și standardelor internaționale de raportare financiară.</u></p>	
<p>Art 76. Reguli pentru nerezidenți care au reprezentanță pe teritoriul Republicii Moldova se completează alin (3)</p>	<p>(3) Reprezentanța urmează să țină evidența contabilă conform cerințelor prevăzute de Legea contabilității și de standardele naționale de contabilitate <u>precum și de standardele internaționale de raportare financiară</u> și să prezinte anual organului fiscal de la locul de rezidență, nu mai tîrziu de 31 martie a anului imediat următor anului fiscal de gestiune, documentul cu privire la activitatea desfășurată în Republica Moldova <u>darea de seamă fiscală aferentă activității desfășurate în Republica Moldova.</u></p> <p>Recomandăm înlocuirea prepoziției “și” cu “sau”, datorită circumstanțelor enunțate la pct. de mai sus.</p>	
<p>Modificarea termenului de depunere și plată a impozitelor din sfîrșitul lunii în 25 a lunii</p> <p>Art 83, precum și celelalte articole modificate</p>	<p>Aceste comentarii se referă la art.83, precum și la toate articolele din textul proiectului de lege ce schimbă termenul de depunere a dării de seamă, precum și de plată a impozitului.</p> <p><u>Considerăm neargumentată modificarea acestui termen.</u></p> <p>În proiectul politicii fiscale se propune ajustarea tuturor termenilor de depunere a declarațiilor fiscale de la data de 30/31 la 25 a lunii</p>	

		<p>următoare ce precede perioadei de raportare și respectiv ajustarea termenului de plată în același sens.</p> <p>Considerăm că micșorarea termenului de depunere cu 5/6 zile în fiecare lună/trimestru/an va influența negativ asupra procesului de conformare și administrare fiscală inclusiv datorită perioadei necesare tranziției, iar în unele cazuri vor exista situații de întârziere a depunerii și plata obligațiilor, fapt ce va provoca aplicarea amenzilor și penalităților agenților economici.</p> <p>Nu identificăm o justificare eminentă a unei astfel de ajustări a datei de depunere a declarațiilor fiscale și sîntem împotriva acestei propuneri. Recomandăm menținerea termenului de depunere a dărilor de seamă în redacția actuală a CF.</p> <p>Efectiv, din argumentările aduse prin Nota informativă înțelegem că scopul reformei constă în managementul fluxului de numerar pentru autoritățile statului. Astfel, observăm impunerea unei poveri administrative pe seama contribuabililor. Mai mult decît atît, această modificare ar avea și un impact negativ asupra fluxului bănesc al contribuabililor alocat în circuitul economic, ori prin impunerea achitării mai timpurii a impozitelor vor fi dezafectate surse importante de mijloace bănești, micșorarea randamentului de eficiență a acestora și respectiv micșorarea creșterii economice pentru unii antreprenori.</p> <p>Credem că aceste modificări riscă să genereze un val de perturbari în managementul intern al companiilor și de confuzii în relațiile între contribuabili, deoarece practica actuală a creat o anumită obișnuința de a respecta termenele limită existente. În final, de asemenea, introducerea acestor norme de modificare a datei obligației ar contravine principiilor de baza a sistemului fiscal, în special a principiului stabilității impunerii.</p>
	<p>Art 92. Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea către organele fiscale și contribuabili a documentelor privind plățile și/sau impozitele reținute se completează cu alin (10)</p>	<p><u>„(10) Casa Națională de Asigurări Sociale va prezenta informația aferentă persoanelor fizice care au obținut restituirea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii la bugetul asigurărilor sociale de stat, în termen de pînă la data de 25 a lunii următoare de la data încheierii anului fiscal, în modul și forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.</u></p> <p>Întelegem că acest pct. are drept scop recalculul impozitului pe venit al persoanelor fizice în cazul în care li s-au restituit contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii. Totuși, dreptul autorităților de a colecta suplimentar impozite presupune stabilirea unui mecanism clar de impunere pentru persoana fizică, și anume:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aplicarea prevederilor codului fiscal (cota impozit pe venit, scutiri) corespunzătoare anului în care a avut loc calculul contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii ce depășesc plafonul stabilit prin lege sau anului în care a avut loc restituirea contribuțiilor? 2. Obligația depunerii unei declarații pe impozit pe venit corectate pentru anul în care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, sau calcul impozitului pe venit/ depunerea unei declarații pe impozit pe venit pentru anul în care a avut loc restituirea efectivă a mijloacelor bănești? 3. Lipsa normelor exprese privind determinarea obligațiilor fiscale ale persoanei fizice care a obținut restituirea contribuțiilor sociale poate crea premise pentru o interpretare abuzivă și sancționarea nejustificată a acestora. <p>Drept urmare recomandăm analiza aspectelor aferente acestei situații și includerea normelor în Codul Fiscal prin care ar fi delimitate termenii, perioada cînd apar obligații fiscale de depunere a declarației și achitare a impozitelor, după caz.</p>
<p>TITLU III (Taxa pe valoare adăugată)</p>		
	<p>Art 93. Noțiuni generale</p>	<p>Propunem completarea Titlului III cu noțiunea „Data apariției obligației fiscale la importul activelor nemateriale, introduse în Republica Moldova prin intermediul mijloacelor electronice (internet) și care nu sunt obiect al legislației vamale”.</p>

		<p>Considerăm corectă aplicarea TVA la momentul plății pentru aceste active, similar calculării TVA la importul de servicii.</p>
	<p>Art 94. Subiecții impozabili lit. c)</p>	<p>„Articolul 94. Subiecții impozabili Subiecții impozabili sânt: c) <u>persoanele juridice și fizice, persoanele care desfășoară activitate profesională, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care importă servicii, indiferent de faptul dacă sânt sau nu sânt înregistrați în calitate de plătitori ai TVA.</u>”.</p> <p>Potrivit proiectului politicii fiscale art. 94 „Subiecții impozabili” suportă anumite schimbări, cum ar fi includerea persoanelor care practică activitate profesională, precum și a reprezentanțelor permanente în lista subiecților impozabili.</p> <p>Totodată, norma respectivă nu a suportat modificările necesare pentru eliminarea neclarităților existente la momentul actual. Astfel, propunem introducerea în articolul 94 lit. c) Cod fiscal a expresiei „care practica activitate de întreprinzător” după sintagma „persoanele juridice și fizice”.</p> <p>Aceasta deoarece la moment se creează confuzii vizavi de aplicabilitatea TVA livrărilor efectuate de persoanele juridice sau fizice care nu practică activitate de întreprinzător (asociații non-profit, cetățeni). Totodată, aceasta contravine și altor prevederi din Codul fiscal, cum ar fi prevederile art. 112, alin. 1) din Codul Fiscal, care se referă la <i>subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător</i>.</p>
	<p>Art 95. Obiectele impozabile alin. 2 lit. a)</p>	<p>Conform modificărilor propuse spre consultații publice, nu constituie obiect impozabil livrarea mărfurilor, serviciilor efectuată în interiorul zonei economice libere, <u>antrepozitului vamal</u>.</p> <p>Apreciam intenția legiuitorului de a exclude din sfera de aplicare a TVA livrările de mărfuri și servicii în interiorul antrepozitului vamal. Totuși, considerăm că formularea propusă lasă loc pentru interpretări și confuzii. Astfel, este greu de înțeles dacă nu constituie obiecte impozabile cu TVA livrările efectuate în cadrul aceluiași antrepozit vamal, sau inclusiv și livrările care implică transferul dintr-un antrepozit vamal în altul (potrivit normei similare aplicabile în cazul tranzacțiilor între rezidenții a diferitor zone economice libere).</p> <p>Totodată, potrivit comentariilor aferente acestei propuneri din Nota informativă atașată proiectului de politică fiscală, „<u>modificarea dată se propune în contextul în care transmiterea mărfurilor de la un agent economic la altul în cadrul regimului vamal de antrepozit vamal este o operațiune efectuată în cadrul acestui regim și se află sub supraveghere vamală</u>”.</p> <p>Pentru a asigura un tratament TVA univoc în cazul livrărilor efectuate în cadrul regimului vamal de antrepozit vamal, propunem modificarea expresiei „<i>antrepozitului vamal</i>” cu expresia „<i>sau în cadrul regimului vamal de antrepozit vamal</i>”.</p>
	<p>Art 96. Cotele T.V.A. b) cote reduse în mărime de: - 8% – la medicamentele de la pozițiile tarifare 3001–3004, atât indicate în Nomenclatorul de stat de medicamente, cât și autorizate de Ministerul</p>	<p>Avînd în vedere că în practică apar divergențe și chiar litigii între organele vamale și importatori de medicamente privind aplicarea cotei reduse de 8% la medicamente, propunem de a expune art. 96 lit. b) a doua liniuță din Codul Fiscal în redacție nouă, după cum urmează:</p> <p>„- 8% – la <i>medicamentele indicate în Nomenclatorul de stat de medicamente, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate</i>”.</p>

	<p>Sănătății, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate;</p>	
	<p>Art 101². Achitarea T.V.A. pentru livrările producției de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, producției de fabricație proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată și pentru livrările de zahăr din sfeclă de zahăr ca producție de fabricație proprie, efectuate de agenții economici</p>	<p>Proiectul politicii fiscale vine să restabilească normele și mecanismele care au fost aplicabile începând cu 1 ianuarie 2013 pînă la 20 aprilie 2013. Pentru a oferi cu adevărat o susținere sectorului agricol, propunem păstrarea mecanismului existent aplicabil conform art. 101² al CF, care considerăm că este adecvat realităților economice din Republica Moldova și <u>credem că este inacceptabilă revenirea la regimul de impozitare cu TVA aplicabil anterior</u>, datorită argumentelor menționate mai jos.</p> <p>1. <u>Reintroducerea mecanismului de restituire a TVA pentru livrările de producție proprie efectuate de către producătorii agricoli va stimula apariția cazurilor de corupție și va sustrage lichidități bănești din circuitul agenților economici.</u></p> <p>Organele fiscale vor fi nevoite să aloce resurse umane și administrative semnificative pentru procesarea unui număr mare de cereri de restituire în fiecare lună, ceea ce va face acest mecanism dificil sau chiar imposibil de administrat. Prevederile actuale ale codului fiscal elimină această povară birocratică. Iar verificarea corectitudinii calculării TVA de către producătorii agricoli este verificată de către organele fiscale în cadrul controalelor fiscale planificate, în cadrul cărora autoritățile de stat au toate pîrghiile legislative la dispoziție pentru a percepe și urmări impozitele datorate.</p> <p>Practica restituirii TVA pentru investițiile capitale ne demonstrează că producătorii agricoli primesc restituirea TVA de la investiții cu mari greutăți și rețineri. Aceleași dificultăți le vor întâmpina și la restituirea TVA conform art. 101².</p> <p>În același timp, potrivit normelor propuse, producătorii agricoli au dreptul la restituirea a 60% din suma TVA <i>achitată la buget</i> conform art. 101 alin. (1). Astel, producătorul agricol care este în poziție de trecere în cont (datorită faptului că investește în dezvoltarea producerii sau suportă cheltuieli majorate legate de trecerea la tehnologii noi) nu beneficiază de această facilitate.</p> <p>Astfel, redacția propusă va împinge în „umbră” o mare parte din producătorii agricoli, în condițiile în care autoritățile cu atribuții de administrare fiscală nu au posibilitatea să verifice recolta reală de producție agricolă.</p> <p>2. <u>Aplicarea regimului general de impozitare privind TVA pentru livrările de zahăr va avea efecte negative asupra veniturilor la bugetul de stat.</u></p> <p>Majoarea cotei TVA pentru livrările de zahăr începînd cu 1 ianuarie 2013 a stimulat semnificativ importurile ilicite de zahăr originar din Ucraina, în condițiile în care surplusul de zahăr pe piața din Ucraina constituie peste un milion de tone.</p> <p>Zahărul din contrabandă a depășit 56% din livrările de zahăr în Moldova în primul trimestru al anului 2013, iar forțele de ordine din Moldova nu au capacitatea de a opri fluxul masiv de contrabandă.</p> <p>Importurile ilicite de zahăr originar din Ucraina nu generează venituri fiscale la bugetul de stat și diminuează livrările efectuate de către producătorii din Moldova, din care sunt plătite taxele la stat. Producătorii de zahăr deja au mari dificultăți la finanțarea producătorilor agricoli și la achiziționarea sfeclei. Această stare de lucruri ar putea cauza reducerea suprafețelor de cultivare a sfeclei și închiderea fabricilor de zahăr.</p>

		<p>Zahărul de contrabandă are un avantaj față de zahărul autohton de cel puțin 20% (TVA plătit de producători). Reducerea acestui handicap prin micșorarea cotei TVA la zahăr, sau plata lui parțială de către producători va permite operatorilor locali să vină cu o ofertă competitivă, care să reducă considerabil atractivitatea contrabandei. La moment aceasta este unica soluție sustenabilă, pe care o are statul la dispoziție.</p>
	<p>Art 102. Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate alin. 2¹)</p>	<p><i>alin. 2¹</i>) „Suma TVA achitată sau care urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate care sunt folosite pentru efectuarea livrărilor ce nu constituie obiecte impozabile cu TVA nu se trece în cont și se raportează la consumuri sau la cheltuieli”.</p> <p>Nu susținem această propunere din proiectul politicii fiscale și insistăm categoric asupra excluderii acesteia. Deși este necesar de elucidat tratamentul TVA în cazul livrărilor ce nu constituie obiecte impozabil cu TVA, nu suntem de acord cu formularea normei respective, deoarece este discriminatorie față de dreptul persoanelor la proprietate și va distorsiona mecanismul de impozitare cu TVA.</p> <p>Considerăm că nu este justificată introducerea interdicției de deducere TVA în cazul livrărilor care nu constituie obiecte de impunere cu TVA. Pentru comparație, menționăm exemplul legislației TVA a Uniunii Europene. <u>Astfel, la nivelul UE sunt specificate expres livrările ce nu constituie obiecte impozabile cu TVA și în privința cărora este permisă trecerea în cont a TVA, precum și livrările în afara scopului TVA, în privința cărora TVA nu se deduce și se raportează la cheltuieli.</u></p> <p><u>Astfel, considerăm oportună în această situație raportarea practicii UE în cadrul legislativ TVA al Republicii Moldova. Nu este echitabilă negarea dreptului la trecerea în cont a TVA în privința tuturor livrărilor care nu sunt impozabile cu TVA.</u></p> <p>De exemplu, potrivit art. 95, alin. (2) lit. d) Cod fiscal, transmiterea proprietății în cadrul reorganizării agentului economic nu este obiect impozabil. Având în vedere specificul operațiunii de reorganizare a companiei, ce reiese din articolul 58 Cod fiscal și din articolele 69 – 87 Cod civil, refuzul de a permite trecerea în cont a TVA achitat pe valorile materiale / serviciile procurate folosite pentru efectuarea livrării ce nu constituie obiect al impunerii cu TVA - reorganizarea – ar contravine normelor legale ale altor acte normative și ar leza dreptul persoanelor la proprietate.</p> <p><u>De asemenea, nu este clar la care din obiectele ce nu constituie obiect impozabil cu TVA se referă autorul proiectului și cum se va aplica acest alineat în cazul în care, valorile materiale, serviciile procurate, pe care a fost sau urmează a fi achitată suma TVA, sînt folosite pentru efectuarea livrărilor atât impozabile, cât și celor ce nu constituie obiecte impozabile cu TVA.</u></p> <p>Tratarea acestei situații în mod analogic cu alin. (3) al art. 102, în anumite situații, poate fi vădit inechitabilă față de contribuabil. De exemplu, furnizorii de servicii de telefonie nu aplică TVA pentru livrările de servicii de terminare a traficului telefonic internațional de intrare în propria rețea de telefonie, în baza acordului internațional la care este parte Republica Moldova. <u>Nepermiterea la trecere în cont a TVA va crea un precedent de majorare periculoasa a costurilor de prestare a acestor servicii livrate în rețeaua internațională și diminuarea competitivității companiilor de comunicații electronice locale în raport cu cele străine.</u> Ca alternativă, considerăm corect dacă, aceste livrări ce nu constituie obiecte impozabile cu TVA, ar fi incluse în categoria livrărilor la cota zero, similar livrării serviciilor de transport internațional, cu asigurarea dreptului la trecere în cont a TVA, achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru aceste livrări.</p> <p><u>Astfel, în scopul evitării interpretărilor ce ar putea apărea urmare a adoptării normei propuse prin politica fiscală, recomandăm delimitarea expresă în legislație a livrărilor neimpozabile cu TVA în privința cărora se permite trecerea în cont a TVA vizavi de cele în privința cărora TVA nu se trece în cont și se raportează la consumuri sau la cheltuieli.</u></p> <p>Totodată, considerăm necesar elucidarea modului de trecere a TVA în cont a sumelor TVA achitate pe valorile materiale, serviciile procurate folosite atât pentru efectuarea livrărilor impozabile cu TVA, a livrărilor scutite, cât și a celor care nu constituie obiecte impozabile cu TVA.</p>

	<p>Art 103 Scutirea de TVA Alin (1) Pct 12 Lit g) <i>g) operațiile de asigurare și/sau de reasigurare, inclusiv serviciile de intermediere a acestora</i></p> <p><u>Aplicarea scutirii pentru companiile financiare</u></p>	<p>La moment există păreri diferite cu privire la impozitarea cu TVA a serviciilor de intermediere în asigurări, pe de o parte art. 103, alin (1), pct. 12 lit g) permite scutirea de TVA a operațiilor de asigurare și/sau de reasigurare, <i>inclusiv serviciilor de intermediere</i> a acestora, iar pe de altă parte Legea cu privire la asigurări (art. 1 Notiuni) specifică că <i>intermediar în asigurări</i> este persoană fizică sau persoană juridică ce desfășoară activitate de intermediere în asigurări în schimbul unei remunerații și are calitatea de <u>broker de asigurare</u>, <u>agent de asigurare</u> sau <u>agent bancassurance</u>.</p> <p>Companiile de leasing, în virtutea activității sale asigură pe cheltuiala locatarilor bunurile date în leasing, în acest fel companiile de leasing apar de fapt ca intermediari între locatari și companiile de asigurări la care bunurile aflate în posesia locatarilor sunt asigurate. Însă, în redacția actuală a legii cu privire la asigurări, compania de leasing nu este nici broker, nici agent de asigurare și nici agent bancassurance.</p> <p>Din această cauză compania de leasing încheie contracte de asistență în brokeraj cu brokerii de asigurări și trece volumul de asigurări prin acești brokeri, însă în legea cu privire la asigurări și nici în Codul Fiscal nu este expres stipulat că activitatea asistenților brokerilor este de asemenea activitate de intermediere în asigurări și respectiv scutită de TVA în baza art. 103, alin (1), pct. 12, lit g).</p> <p>Propunerea ar fi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De modificat noțiunea de <u>agent bancassurance</u> din legea cu privire la asigurări după cum urmează: bancă comercială, asociație de economii și împrumut, organizație de microfinanțare <u>sau companie de leasing</u>, care în baza mandatului acordat de asigurător este în drept să încheie, în numele și din contul asigurătorului, contracte de asigurare cu terții conform condițiilor stipulate în contractul de mandat; <p>sau</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. De modificat 103, alin (1), pct. 12 lit g): g) operațiile de asigurare și/sau de reasigurare, ~~inclusiv~~ <u>inclusiv prin asistenți în brokeraj</u>;
	<p>Art 108 Termenele obligației fiscale alin (3)</p>	<p>La art.108 alin.(3) - considerăm că propunerea autorilor ar trebui revizuită, deoarece aceasta vine în contradicție cu noțiunea de „livrare” stabilită la art.93, care stipulează că livrarea constituie transmiterea dreptului de proprietate. <u>În cazul bunurilor imobiliare transmiterea dreptului de proprietate are loc doar după efectuarea înregistrărilor respective la organul cadastral</u>. Astfel, în opinia noastră aceasta contradicție ar putea crea neclarități la emiterea facturii fiscale.</p> <p>Prin urmare, propunem păstrarea redacției actuale a alin (3), art 108 al CF.</p>
	<p>Art 117¹. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale alin. (9), lit. c)</p>	<p>Art 117¹. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale „(9) La primirea plății înainte de efectuarea livrării, nu se eliberează factură fiscală, cu excepția: c) livrărilor de produse petroliere (benzină, motorină etc.) prin eliberarea tichetelor de alimentare sau suplinirea <u>smart-cardurilor de alimentare</u>, în cazul în care cumpărătorul (beneficiarul) plătește prin virament sau în numerar procurarea unui lot de produse petroliere pentru a fi luate ulterior prin utilizarea tichetelor ori a smart-cardurilor, factura fiscală eliberându-se în momentul eliberării tichetelor sau suplinirii smart-cardului.”</p> <p>Recomandăm introducerea cuvântului „cantitative” după sintagma „smart – cardurilor”.</p> <p>Recomandarea vine în contextul dezvoltării sistemului de eliberare a smart – cardurilor către clienții companiilor ce livrează produse</p>

		<p>petroliere, astfel încât aceștia pot beneficia de carduri de alimentare cantitative sau valorice. Diferența între aceste două tipuri constă în faptul că cele cantitative, presupun o evidență a cantității preplătite de combustibil, iar cele valorice sunt exprimate doar la valoarea preplătită iar cantitatea care poate fi procurată în timp poate varia odată cu modificarea prețurilor, respectiv al costului produselor petroliere. Pornind de la considerentul că în cazul cardurilor valorice este dificil de determinat, la momentul primirii plății în avans, care va fi de fapt cantitatea de produs livrat. În consecință, respectarea normelor de emisie a facturii fiscale în cazul smart- cardurilor valorice crează situații incerte atât pentru furnizor, cât și pentru cumpărători, mai mult decât atât această normă implică costuri materiale și administrative semnificative pentru toți participanții la circuitul economic și nu în ultim rând pentru stat pentru a reglementa, verifica modalitatea de respectare.</p> <p>În acest sens, eliminarea obligației de emisie a facturii fiscale, nu ar crea circumstanțe de diminuare a TVA la buget, deoarece TVA oricum se determină de la avansurile primite de furnizor, iar cumpărătorul odată ce nu a preluat efectiv produsele petroliere nu are dreptul la trecerea în cont a TVA.</p>
	<p>Art 117¹. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale</p>	<p>Propunem excluderea cerinței de emisie obligatorie a facturilor fiscale la livrările efectuate persoanelor fizice ce nu practică activitate de întreprinzător, indiferent de tipul și locul livrărilor.</p> <p>Emiterea facturilor (în mod special pentru întreprinderi mari cu un număr mare de facturi fiscale emise) fiscale către persoane fizice crează dificultăți în ce privește eliberarea, semnarea și completarea acestora (mai ales la livrările prin e-shop sau la domiciliu: persoanele pur și simplu refuză prezentarea codului personal, semnarea și acceptarea facturii fiscale). Totodată neemiterea facturilor fiscale, în cazurile prevăzute de legislație sau completarea neadecvată a acestora poate atrage aplicarea de sancțiuni dure persoanelor juridice.</p>
<p>TITLU IV (Accizele)</p>		
	<p>Anexa nr.1 la titlul IV al CF Majorarea substanțială a accizelor la produsele petroliere</p>	<p>Sîntem împotriva majorării accizelor la produsele petroliere!</p> <p>Propunem ca majorarea accizelor să se refere doar la produsele de lux, și nu la produsele de bază (cum ar fi produsele petroliere). Moldova este aproape în totalitate dependentă de importul produselor petroliere și orice majorare esențială a accizelor la produsele petroliere duce inevitabil la inflație și la scumpirile în lanț.</p> <p><u>Menționăm că în anii precedenți au avut loc creșteri substanțiale a accizelor la produsele petroliere. Credem că majorarea semnificativă în fiecare an a acestor accize nu este nicidecum argumentată. De asemenea, precizăm că împreună cu devalorizarea esențială a valutei naționale, majorarea accizelor cu 9,3% la produsele petroliere va duce la majorări semnificative a prețurilor, care vor face economia națională și mai puțin competitivă pe plan regional.</u></p> <p>De asemenea, nu este clară rațiunea autorilor de a majora accizele cu 9,3%, în condițiile în care celelalte ajustări se efectuează la rata prognozată a inflației în mărime de 4,3%. <u>Pe fundalul majorării accizelor la produsele petroliere cu 9,3% nu este deloc argumentată anularea accizelor pentru metalele prețioase, ori accizele se stabilesc pentru bunuri de lux.</u></p>
	<p>Anexa nr.1 la titlul IV al CF</p>	<p>Începînd cu 1 ianuarie 2013, au fost introduse accize¹ în mărime de 1260 lei pentru fiecare tonă de păcură importată (pozițiile tarifare</p>

¹ Art. X, pct. 37 din Legea nr. 178 din 11 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (publicată în Monitorul Oficial Nr. 190-192 din 14 septembrie 2012)

	<p>Acciz la păcură</p>	<p>271019610 - 271019690). Ulterior, la 11 ianuarie 2013², accizele au fost majorate pînă la 1330 lei/ tonă.</p> <p>Potrivit propunerilor de modificare a Codului fiscal, cota accizului pentru păcură se ajustează la rata inflației și va constitui 1455 lei/tonă de la 1 ianuarie 2014. <u>Astfel, într-o perioadă de un an, prețul păcurii importate crește cu peste 1,400 lei la fiecare tonă.</u></p> <p>În prezent, păcura este utilizată în mare parte în procesul de producție de către companiile industriale, procesatoare, care nu au acces la rețelele de gazificare ale întreprinderilor fiice ale MoldovaGaz. În lipsa unei infrastructuri de gazificare extinse către toate companiile producătoare din Moldova, păcura și cărbunele sunt resursele energetice, care pot fi utilizate ca o alternativă de aceste companii.</p> <p><u>Considerăm că este necesar să fie anulat accizul la importurile de păcură, întrucît (în lipsa unei rețele extinse de gazificare în Republica Moldova) acest impozit majorează costurile de producere ale companiilor industriale din Republica Moldova și diminuează competitivitatea acestora pe plan internațional.</u> Astfel, se creează un tratament discriminatoriu pentru companiile industriale care nu au acces la rețele de gaz natural.</p>
	<p>Anexa nr.1 la titlul IV al CF Poziția tarifară 240220</p>	<p>Începând cu anul 2010, ratele accizei la țigarete au crescut semnificativ în fiecare an. Conform ultimelor evoluții, ratele accizei la articolele tutun, în vigoare pentru anul 2013 au fost modificate începând cu luna august curent. Noua structură oferă o configurație mult mai echilibrată pieții, fiind și în concordanță cu tendința regională.</p> <p>În acest context, propunerea ministerului de a crește cota ad-valorem a accizei la țigaretile cu filtru în anul 2014 de la 24% la 31% este des de alarmantă. O astfel de creștere a componentei ad-valorem rezultă în migrația consumatorului spre produse din tutun mai ieftine, dependența încasărilor bugetare de politica de preț a producătorilor, subminarea predictibilității veniturilor bugetare, și agravarea fenomenului comerțului ilicit, sub forma de contrabandă și contrafacere, care se atestă deja pe piața Republicii Moldova, periclitând piața legală de țigarete. Îngrijorător este numărul crescând al cazurilor de depistare a produselor din tutun contrafăcute. Trebuie menționat faptul că odată apărut, acest fenomen are tendința de creștere și, nefiind stopat în faza incipientă, riscă să aducă prejudicii semnificative bugetului de stat, business-ului legal și consumatorilor.</p> <p>În scopul protejării stabilității pieții din Republica Moldova, a asigurării previzibilității veniturilor bugetare și a evitării efecte adverse, care s-au manifestat în 2012 și 2013, se impune necesitatea revizuirii cotelor accizei propuse pentru anul 2014. În concluzie susținem majorarea graduală a cotei accizei, bazată pe o structură echilibrată, rezonabilă și durabilă din toate punctele de vedere, care asigure realizarea obiectivelor fiscale ale Guvernului, în ceea ce privește veniturile bugetare și angajamentele de ajustare a ratelor accizele cele din UE, dar fără a distorsiona piața articolelor din tutun și în special fără a provoca creșterea comerțului ilicit cu țigarete.</p>
<p>TITLU V (Administrarea fiscală)</p>		
	<p>Art 129. Noțiuni <i>pct 19 secret fiscal</i></p>	<p>Propunem să fie făcut acces public la IDNO companiilor care au datorii față de buget public național.</p> <p>Problema: Imposibilitatea verificării dacă un agent economic are sau nu restanțe față de buget și la prezentarea rapoartelor fiscale, ceea ce ar permite formarea unei opinii despre bonitatea agentului economic și siguranța tranzacției economice cu acesta.</p> <p>În activitatea sa și în concurența tot mai aprigă, devine tot mai necesară verificarea partenerului de afaceri sau beneficiarului de servicii sau</p>

² Art. I, pct. 3 din Legea nr. 324 din 27 decembrie 2012 pentru modificarea și completarea Codului fiscal (publicată în Monitorul Oficial nr. 6-9 din 11 ianuarie 2013)

		<p>produse care le solicită cu achitarea post factum livrării.</p> <p>Soluția în EU: Pentru optimizarea disciplinei de plată a impozitelor, în EU funcționează mecanismul unde orice agent economic poate fi verificat (gratuit sau contra plată), prin internet, în baza de date dacă are sau nu datorii față de buget și dacă prezintă sau nu rapoarte financiare la timp. Acesta este recunoscut drept un indicator important al bonității agentului economic.</p> <p>Actualmente SFS refuză în furnizarea acestor date din cauza secretului fiscal și faptului că Codul fiscal nu le obliga să furnizeze asemenea date terților. Mai mult decât atât, pct.19, art.129 al CF stabilește că „<i>Secret fiscal – orice informație de care dispun organele cu atribuții de administrare fiscală, inclusiv informația despre contribuabil ce constituie secret comercial, cu excepția informației despre încălcarea legislației fiscale.</i>”</p> <p>Cu toate acestea creditorul obține pe hârtie asemenea certificate (de ex, în cazul inițierii insolvenței) de la autoritatea fiscală. Mai mult, SFS publică periodic lista celor 50 cei mai mari datornici față de buget.</p> <p>Pentru agenții economici de bună credință este foarte important de a verifica bonitatea potențialilor parteneri comerciali, fapt dificil de realizat având în vedere legislația în vigoare, precum și practica SFS.</p> <p><u>Așadar, recomandăm să fie făcut public acces la IDNO companiilor care au datorii față de buget public național.</u></p> <p>Comentarii la același subiect puteți găsi și la art. 131 al CF (comentarii de mai jos).</p>
	<p>Art 129. Noțiuni</p> <p><i>pct 6¹) Conformare fiscală</i> <i>pct 6²) Conformare fiscală voluntară</i> <i>pct 6³) Conformare fiscală forțată</i> <i>pct 6⁴) Risc de neconformare fiscală</i></p>	<p>În opinia noastră aceste noțiuni în redacția actuală pot crea diverse interpretări. Nu este clar scopul introducerii acestor noțiuni, precum și modalitatea de utilizare a acestora în continuare.</p> <p>De asemenea, nu este clar care este diferența între „<i>Conformare fiscală</i>” și „<i>Conformare fiscală voluntară</i>”, precum și sensul <i>conformării</i> fiscale forțate, odată ce se aplică măsurile legale de constrângere. În același timp nu este clar în ce context va fi utilizată noțiunea „<i>Risc de neconformare fiscală</i>”.</p>
	<p>Art 129. Noțiuni</p> <p>pct 11¹) <u>11¹) Vizită fiscală – procedeu de asistență fiscală, altul decât controlul fiscal, inițiat și efectuat de organul fiscal pentru stabilirea și monitorizarea unor date de ordin general, caracteristice activității contribuabilului, precum și în scopul prevenirii încălcărilor fiscale</u></p>	<p>Se introduce un nou pct: <u>11¹) Vizită fiscală – procedeu de asistență fiscală, altul decât controlul fiscal, inițiat și efectuat de organul fiscal pentru stabilirea și monitorizarea unor date de ordin general, caracteristice activității contribuabilului, precum și în scopul prevenirii încălcărilor fiscale din activitatea monitorizată.</u>;</p> <p>Recomandăm insistent excluderea acestui punct, având în vedere un factor evident de CORUPTIBILITATE!</p> <p>În opinia noastră acest „procedeu de asistență fiscală” reprezintă nu altceva decât un control fiscal ascuns. Acest „procedeu de asistență fiscală” va permite efectuarea controalelor fiscale ori de câte ori va avea nevoie Serviciul Fiscal, fără respectarea obligațiilor stabilite la nivel de lege, fără obținerea permisiunii privind inițierea controlului fiscal, fără introducerea clarității în privința scopului vizitei fiscale, perioadei de derulare a vizitei, etc.</p> <p>Noțiunea dată este foarte abuzivă și necesită a fi exclusă!</p>

	<u>din activitatea monitorizată.</u> ”;	
	Art 129. Noțiuni	<p>La art. 129 punctul 18¹): propunem să fie completată noțiunea „<i>diminuare a impozitelor, taxelor și altor plăți la buget</i>” cu următoarele cuvinte „și care în final aduc la obligația achitării de taxe și impozite suplimentare la buget”. Această completare în opinia noastră este foarte importantă pentru a omite unele neclarități și interpretări ce țin de diminuarea impozitelor și aplicarea amenzilor. De asemenea, această măsură încurajează conformarea benevolă a contribuabililor, promovată activ de către autoritățile fiscale.</p> <p>Amenda ar putea fi aplicabilă doar în situația când contribuabilul efectiv nu a achitat o parte a impozitului sau taxei la buget.</p>
	Art 131. Organele cu atribuții de administrare fiscală	<p>În continuarea propunerii de mai sus la art 129, pct 19 <i>secret fiscal</i>, <u>propunem suplinirea art 131 alin. (5) cu lit. h) cu următorul text "h) conform legii privind accesul la informație"</u></p> <p>În opinia noastră nu este clar de ce organele cu atribuții de administrare fiscală nu pot informa contribuabilii de bună credință despre existența sau inexistența datoriilor față de bugetul public național din partea altor contribuabili (potențiali parteneri comerciali).</p> <p>Menționăm că art 136 „Obligațiile organului fiscal și ale funcționarului fiscal” prevede următoarele: Organul fiscal și funcționarul fiscal au următoarele obligații: <i>h) la cererea scrisă a contribuabilului, în care se indică destinația certificatului, să elibereze, în cazurile reglementate de legislație sau la solicitarea organelor și autorităților publice abilitate legal, certificate privind lipsa sau existența restanțelor față de buget și certificate care confirmă înregistrarea în calitate de plătitor de T.V.A. și accize. Formularul-tip al certificatelor menționate se elaborează de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat;</i></p> <p>Prin urmare, art 136, lit h) prevede eliberarea certificatului în cazurile prevăzute de legislație. Astfel, art 131 și 136 sunt norme conflictuale, concurente, fapt ce contravine tehnicii legislative.</p> <p>Mai mult, Constituția RM al. (1) art. 34 prevede că „dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi ingradit”. Alin (2) prevede că „(2) <i>Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sînt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.</i>” De asemenea, art 53 „Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică”, alin (1) al Constituției prevede că „(1) <i>Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.</i>”</p> <p>Codul Fiscal, art 129, pct 19 „Secret fiscal – orice informație de care dispun organele cu atribuții de administrare fiscală, inclusiv informația despre contribuabil ce constituie secret comercial, cu excepția informației despre încălcarea legislației fiscale.”</p> <p>Art. 16, alin (1) a Legii privind accesul la informație „<i>Informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai tîrziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație;</i>”</p> <p>De asemenea, contribuabilii sînt în drept să solicite eliberarea certificatului privind lipsa restanțelor față de buget doar în cazurile expres reglementate de legislație. În pct.30 a Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la examinarea cauzelor privind accesul la informațiile oficiale” nr.1 din 02.04.2007 este prevăzut: „Se va considera furnizarea necorespunzătoare a informației cazul în care dreptul de liber acces la informație este lezat total sau parțial, prin următoarele modalități: - furnizarea unei alte informații decît cea solicitată;</p>

		<p>- furnizarea numai a unei părți din informația solicitată; - eliberarea unui extras dintr-un document, în cazul în care acesta nu conține esența informației solicitate, esență disponibilă și care se află în posesia furnizorului; - alte situații, în care informația este furnizată, dar într-un mod neadecvat, care nu asigură finalitatea exercitării dreptului de acces la informație,,</p>
	<p>Art 171. Stingerea obligației fiscale prin achitare Alin (5) Alin (6)</p>	<p><i>Proiectul propune la art 171 alin (5) și (6) înlocuirea cuvîntului „operaționale” cu cuvîntul „lucrătoare”.</i></p> <p>Recomandăm de exclus modificările propuse din următoarele motive: a) La alin (5) – în condițiile utilizării sistemelor de deservire la distanță, care sunt accesibile pentru clienți 24/24 nu este posibilă executarea în regim on-line a ordinelor de plată ale contribuabililor. b) La alin (6) – transferul sumelor încasate în numerar de la populație depinde de posibilitățile sistemelor informaționale utilizate de instituțiile financiare. În cazul în care transferul mijloacelor banești incasate în numerar nu va fi posibil în ziua lucrătoare în care au fost incasate, instituțiile financiare vor fi nevoite sa refuze incasarea acestor sume.</p>
	<p>Articolul 234. Absolvirea de răspundere pentru încălcare fiscală Se modifică alin. 1¹ Se exclude alin. (5)</p>	<p><u>Sîntem categoric împotriva excluderii alin (5), art 234. Contribuabilul nu este responsabil de calitatea administrării fiscale din partea organelor fiscale!</u></p> <p><i>Alin. 1¹) „Amenda prevăzută de art. 260 alin. (1), (2), (3) și art. 261 alin. (4) și (5) nu se aplică, în cazul în care nu apar obligații suplimentare privind impozite și/sau taxe.”</i></p> <p>Considerăm că alin. 1¹ nu ar trebui să facă referință la art. 261 alin. (5), care reglementează sancționarea cazurilor de eschivare de la calculul și de la plata impozitelor, taxelor , și deci sugerăm excluderea acestui alineat din textul noii formulări.</p> <p>De asemenea, așa cum am specificat la art 129, este important ca acest alineat să fie completat cu următoarea sintagmă „și care în final aduc la obligația achitării de taxe și impozite suplimentare la buget”</p> <p><i>(5) Persoanele care au calculat greșit impozitul și/sau taxa, dacă acest fapt nu a fost depistat în cadrul controlului fiscal anterior, la efectuarea repetată a controlului fiscal în condițiile reglementate la art.214 alin.(8), sînt absolvite de aplicarea amenzilor și penalităților pentru încălcările fiscale depistate aferente perioadelor supuse controlului repetat.</i></p> <p>Totodată, RECOMANDĂM păstrarea redacției alin. (5) art. 234 al Codului fiscal, precum și introducerea sintagmei „nu au calculat sau” după sintagma „Persoanele care”.</p> <p>Deși Codul fiscal stipulează că (i) toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului, cât și (ii) normele aferente controalelor fiscale, organele fiscale nu aplică în practica conceptul de prezumție a nevinovăției.</p> <p>Astfel cum am menționat anterior, excluderea acestei norme ar conduce la cazuri necontrolate de inițiere a controalelor fiscale repetate, iar lipsa unei astfel de norme generează un factor pronunțat al coruptibilității.</p> <p>Această normă a fost introdusă începînd cu anul 2013 și urmărește drept scop împărțirea responsabilităților între contribuabil și Serviciul fiscal pentru perioadele deja supuse odată controlului fiscal. Norma stabilește că contribuabilul nu ar mai trebui să fie amendat pentru eventualele încălcări depistate de fisc în perioadele fiscale verificate odată deja. În același timp contribuabilul urmează să achite doar impozitul calculat de organul de control și o dobîndă pentru suma impozitului achitata cu depășirea termenului de achitare.</p>

		<p>Păstrarea alin (5) ar asigura o solidaritate a responsabilității organelor de control prin faptul că contribuabilul odată ce a obținut actul de control fără depistarea încălcării fiscale și-a evaluat și a atestat deja situația corespunzătoare împreună cu consecințele fiscale pe viitor.</p>
	<p>Art. 253 Împiedicarea activității organului fiscal alin. (6), (7) și (8):</p>	<p>La art.253 alin. (6), (7) și (8):</p> <p>În opinia noastră impunerea unor astfel de sancțiuni (chiar pînă la 100% din valoarea tranzacției) pentru încălcările descrise în alineatele respective ar putea veni în contradicție cu principiul că „mărimea amenzii trebuie să fie comparabilă cu încălcarea săvîrșită”.</p> <p>Așadar, propunem ca mărimile acestor amenzi să fie revizuite.</p>
	<p>Articolul 254. Neutilizarea mașinilor de casă și de control. Neeliberarea biletelor de călătorie</p> <p>Modificarea articolului</p>	<p>Salutăm specificarea separată a tipurilor de încălcări ce țin de mașinile de casă și control, fapt ce va contribui la reducerea divergențelor în interpretarea normelor legale, însă considerăm că mărimile amenzilor trebuie să fie corelate cu valoarea prejudiciului adus statului.</p> <p>Totodată, potrivit modificărilor propuse, formarea excedentului de numerar nejustificat documentar se sancționează cu amendă de 10000 lei pentru fiecare caz de încălcare fiscală. Sancțiunea însă nu se aplică dacă suma excedentului nu depășește 20 de lei.</p> <p>De asemenea, conform modificărilor propuse în proiectul de lege sancțiunea bazată pe numărul precedentelor de neutilizare a mașinilor de casă și control sau neeliberare a biletelor de călătorie se aplică tuturor încălcărilor prevăzute în art. 254. Astfel, comiterea repetată a încălcărilor specificate la alin. (1)-(11) se sancționează cu amendă de 25000 de lei, iar comiterea a treia oară și mai mult a încălcărilor specificate la alin. (1)-(11) se sancționează cu o amendă de 50000 de lei pentru fiecare caz.</p> <p>În opinia noastră pe de o parte art. 254 alin (4) vine să disciplineze contribuabilii să respecte legislația fiscală, <u>însă pe de altă parte rămâne interpretabil.</u> Astfel, așa cum am menționat și anterior, urmează să fie concretizate următoarele sintagme: „Comiterea repetată”, „Comiterea a treia oară și mai mult”.</p> <p>În mod particular, credem că trebuie să fie specificat pentru ce termen se referă această normă (periodicitatea constatării încălcării), precum și care este modalitatea pentru agentul economic de a verifica dacă o asemenea sancțiune a fost repetat aplicată anterior. În acest sens recomandăm aplicarea normelor și practicii privind sancționarea administrativă (termenul de cumulare de 6 luni).</p> <p>În linii generale considerăm amenzile prevăzute la art. 254 drept exagerate în raport cu prejudiciul fiscal care poate fi adus bugetului. Pledăm pentru diminuarea amenzilor prevăzute la acest articol separat pentru fiecare caz de încălcare fiscală și excluderea majorării sancțiunilor pentru încălcări repetate “a doua oară, a treia oară și mai mult”. În condițiile actuale de criză economică și majorare sistematică a impozitelor, sancțiunile exagerate vor conduce la fraude economice, stimularea economiei tenebre și a salariilor în plic.</p> <p>Recomandăm:</p> <p>Introducerea mecanismului de aplicare diferențiată a sancțiunilor în funcție de semnificația încălcării;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Corelarea sancțiunii la semnificația încălcării; • corelarea mărimilor amenzii de la art. 254 în funcție de perioadă săvîrșirii încălcării pentru scopul sancționării în cazul comiterii repetate a încălcărilor; • majorarea plafonului de excedent de numerar care este scutit de sancționare de la 20 lei la 50 lei.

Legea 1164/24.04.97 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal

<p>Art 24 Alin (14) se exclude</p>	<p><u>Art. 24 alin. (14) al Legii nr.1164 / 24.04.1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal stabilește anumite facilități la achitarea impozitului pe venit pentru băncile comerciale și organizațiile de microfinanțare, în cazul în care cele din urmă acordă credite / împrumuturi pe termen lung (>3 ani) și termen mediu pentru finanțarea diferitor investiții capitale (spre exemplu, investiții destinate achiziționării mijloacelor fixe în scopul utilizării lor în activitatea economică a întreprinderii etc.).</u></p> <p>Recomandăm ca alin (14) să fie păstrat în textul Legii, având în vedere importanța motivării investițiilor capitale pe termen lung.</p> <p><u>Mai mult decât atât, recomandăm ca alături de băncile comerciale și organizațiile de microfinanțare de această facilitate să beneficieze și companiile de leasing.</u></p>
--	---

Codul Vamal al Republicii Moldova

<p>Art 1 se completează cu <i>pct 64</i>) culoar de control vamal - circuitul determinat în mod automatizat, care trebuie urmat de declarația vamală pe durata procesului de control vamal. Fiecare culoar reprezintă un nivel de control care trebuie aplicat unei declarații vamale, după cum urmează</p>	<p>Considerăm că în acest caz termenul de “<i>declarație vamală</i>” are un caracter ambiguu. În redacția propusă înțelegem că sistemul de culoare poate fi aplicat pentru toate tipurile de declarație vamală, de exemplu pentru cea sumară, preautenticată, declarațiile persoanelor fizice (art1, pct. 23, Cod Vamal).</p> <p>Pentru a conferi claritate prevederii este recomandabil să fie indicate tipurile de declarații vamale vizate.</p>
<p>Art 1, pct 64): culoar albastru de vămuire – culoar de vămuire care determină acordarea liberului de vamă pentru beneficiarii simplificărilor, fără efectuarea controlului documentar și fizic, cu aplicarea analizei riscurilor în vederea stabilirii necesității întreprinderii controlului ulterior;”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Culoarul albastru de vămuire se aplică doar beneficiarilor de simplificări sau și beneficiarilor de anumite facilități, așa precum tratamentul tarifar preferențial, favorabil, etc.? În cazul în care prevederea se referă și la beneficiarii facilităților, considerăm ca aceasta trebuie reformulată. ▪ În opinia noastră sintagma “în baza analizei riscurilor” este în plus în cazul dat, deoarece atribuirea pe toate culoarele se face în baza analizei riscurilor
<p>Art 29, alin. (3) se</p>	<p>Ideea inițială a fost de a permite prelungirea tranzitului de către posturile vamale. Realizarea acestei idei nu s-a dovedit a fi foarte reușită</p>

	completează în final cu cuvintele „cu excepția regimului vamal de tranzit”	până acum. Considerăm că este oportun să se formuleze o nouă propoziție care să prevadă prelungirea termenului de tranzit.
	Art. 33 alin. (1), lit b) va avea următorul cuprins: „b) mărfuri în producerea cărora intervin mai multe țări, grupuri de țări sau uniuni vamale de țări sunt considerate ca fiind originare din acea țară în care au fost supuse ultimei transformări substanțiale.”.	Considerăm că sintagma “uniuni vamale” trebuie exclusă. Mărfurile sunt produse într-o țară sau într-un grup de țări.
	Articolul 35. Punerea în liberă circulație a mărfurilor cu acordarea de facilități fiscale și vamale	<p>Aceste completări în art 35 trebuie să fie foarte minuțios analizate, având în vedere un impact potențial MAJOR asupra mediului de afaceri.</p> <p>Potrivit modificărilor propuse, <i>mărfurile pot fi utilizate în alte scopuri față de cele importate, fără achitarea drepturilor de import, doar după expirarea termenului de 6 ani din momentul obținerii facilităților</i></p> <p>Re-introducerea unui termen la expirarea căruia agentul economic poate utiliza mărfurile puse în liberă circulație cu acordarea de facilități fiscale și vamale în alte scopuri față de cele importate este binevenită. Aceasta deoarece la momentul actual, ulterior excluderii acestui termen începând cu 1 ianuarie 2012, indiferent de data modificării destinației mărfurilor astfel puse în liberă circulație, agentul economic este obligat să achite drepturile de import.</p> <p>Totuși, considerăm că termenul propus de 6 ani este prea mare, și nu corespunde realităților economice în situația în care activele au un timp limitat de utilizare și sunt supuse deprecierii atât fizice cât și morale.</p> <p>Astfel, conform legislației un mijloc fix se consideră activul material care are un termen de exploatare mai mare de un an. Rezultă că agentul economic care pune în liberă circulație mărfuri (calificate drept active pe termen lung) cu un termen de exploatare între un an și șase ani este limitat în activitatea sa economică și nu poate înstrăina sub nici o formă aceste mărfuri, fără să achite drepturile de import.</p> <p>Totuși, luând în considerare faptul că introducerea unui termen de un an, la expirarea căruia agentul economic ar putea înstrăina mărfurile fără achitarea drepturilor de import, ar putea genera situații de evitare a achitării a acestor drepturi, recomandăm revenirea la termenul aplicabil până la 1 ianuarie 2012 – de 3 ani.</p>
	Art 45 , alin (2) se abrogă.	Nu înțelegem de ce încheierea tranzitului la domiciliul agentului economic nu va mai fi permisă?
	Articolul 124. Termenele de plată a drepturilor de import și drepturilor de export	Potrivit proiectului de politică fiscală, <i>diferența dintre drepturile de import calculate în baza valorii în vamă determinate de organul vamal și drepturile de import calculate în baza valorii în vamă anunțate de declarant se plătesc în termenul stabilit de art. 199”</i>

<p>alin. (1¹)</p> <p>Articolul. 231. Tipurile de contravenții vamale cu răspundere materială pct. 8</p>	<p>Astfel, se propune instituirea obligației față de agentul economic de a achita drepturile de import recalulate de către organul vamal în termenul general stabilit pentru verificarea declarației vamale și de control a mărfurilor – 5 zile.</p> <p>Ținem să menționăm că norma respectivă nu oferă claritate, totuși, în ce privește termenul în care agentul economic, după înștiințarea despre majorarea valorii în vamă, este obligat să achite drepturile de import – i.e. termenul de 5 zile începe să curgă din acest moment, sau totuși începe să curgă de la momentul depunerii declarației vamale în variantă inițială?</p> <p>Totodată, nerespectarea acestei obligațiuni va atrage aplicarea agentului economic a sancțiunii de 10% - 20% din valoarea drepturilor de import.</p> <p>Considerăm inoportună includerea acestor norme în Codul Vamal, din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Diferența dintre drepturile de import inițial declarate de către agentul economic, și cele recalulate de către organul vamal de multe ori este semnificativă. În consecință, nu totdeauna agentul economic ar putea avea disponibile mijloacele bănești necesare efectuării plății, iar găsirea acestora necesită timp; ▪ Iar în unele cazuri agentul economic nu este de acord cu valoarea recalculată și respectiv poate contesta acțiunile organului vamal; ▪ Reieșind din cele prezentate mai sus, nu este echitabilă aplicarea sancțiunii pentru o faptă care nu putea fi prevăzută și anticipată de către importator; ▪ Potrivit normelor în vigoare și propunerilor vizavi de procedurile vamale simplificate și agentul economic autorizat, nu se autorizează acordarea acestor statute dacă agentul economic a comis încălcări ale legislației vamale pe perioada ultimilor 2 ani. Astfel, importatorul care ar putea fi sancționat pentru că nu a avut la momentul majorării valorii în vamă posibilitatea de a găsi mijloacele bănești necesare achitării drepturilor de import recalulate, ar putea suporta ulterior refuzul în acordarea autorizațiilor respective. <p>Reieșind din argumentele expuse mai sus, recomandăm excluderea acestei propuneri din proiectul politicii fiscale.</p>
<p>Articolul 130. Restituirea sumei plătite sau percepute în plus a drepturilor de import sau de export</p>	<p>Considerăm că au fost omise și alte cazuri în care ar fi fost oportun și logic să se restituie drepturile de import. Spre exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Părțile au convenit contractual că mărfurile în anumite condiții pot fi restituite producătorului; ▪ Compania a câștigat judecata care a dispus restituirea drepturilor de import; ▪ A fost o greșeală de clasificare și s-a atribuit poziția tarifară care prevede taxa, dar ulterior s-a recunoscut o altă poziție tarifară, care nu prevede această taxă; ▪ A fost stabilită greșit valoarea în vamă, etc. <p>Propunem să fie analizate toate cazurile în care restituirea sumei plătite în plus a drepturilor de import poate fi efectuată.</p> <p>De asemenea, potrivit prevederilor legislației vamale în vigoare, precum și prevederilor noului conținut propus de articolul respectiv, au dreptul la restituirea sumelor plătite în plus a drepturilor de import sau export persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică, precum și persoanele juridice.</p> <p>La momentul actual, comerțul electronic ia tot mai mare amploare, astfel că este un fenomen obișnuit ca persoanele fizice din Republica Moldova să comande mărfuri on-line, sau prin alte metode din afara teritoriului Republicii Moldova. La momentul importului, în caz dacă valoarea în vamă a acestor mărfuri depășește echivalentul a 200 euro, persoana fizică este obligată să achite drepturi de import.</p> <p>În acest context, recomandăm extinderea dreptului de restituire a drepturilor de import / export percepute în plus și pentru persoanele fizice care nu practică activitate de întreprinzător, în cazul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exportului mărfii ca rezultat al returnării mărfurilor rebutate anterior importate în Republica Moldova; • Recalculării taxei vamale urmare a comiterii unei erori de calcul.

		<p>Menționăm că aceste reglementări sunt necesare reieșind din realitățile economice actuale.</p>
	<p>Articolul 130. Restituirea sumei plătite sau percepute în plus a drepturilor de import sau de export Alin (2) „Restituirea sumei plătite în plus a drepturilor de import sau de export se efectuează în contul stingerii datoriilor agenților economici (sau ale creditorilor lor), iar în caz contrar, la cererea agentului economic, în contul viitoarelor obligații ale acestora față de bugetul public național sau la contul bancar al agentului economic, restituirea se face în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 30 de zile.”</p>	<p>O astfel de formulare exclude din sfera de aplicare a acestui alineat cazuri de restituire a drepturilor de import după perfecționarea activă. Considerăm că trebuie să fie reformulată.</p> <p>De asemenea, nu este clar din redacția propusă care ar fi modalitatea de restituire pentru persoanele fizice care desfășoară activitatea de întreprinzător fără a constitui persoană juridică.</p>
	<p>Articolul 130. Restituirea sumei plătite sau percepute în plus a drepturilor de import sau de export Alin (3) Taxa încasată pentru efectuarea procedurilor vamale nu se restituie.”.</p>	<p>Nu înțelegem care este motivul pentru care taxa încasată pentru efectuarea procedurilor vamale nu se restituie? Sunt cazuri în care valoarea acestei taxe este esențială. Considerăm că trebuie luată în calcul posibilitatea de restituire a acestei taxe.</p> <p>Mai mult, aceeași recomandare ține și de completările la alin (5) art 29 la Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal.</p> <p>Considerăm nefondată completarea Legii cu privire la tariful vamal cu alin. 5) la art. 29 „Taxa încasată pentru efectuarea procedurilor vamale nu se restituie” și a alin. 3 al art. 130 din Codul Vamal „Taxa încasată pentru efectuarea procedurilor vamale nu se restituie”.</p> <p><u>Considerăm că orice taxă platită în plus, dacă motivul plății este demonstrat, să poată fi restituită contribuabilului.</u></p> <p>Din practică cunoaștem că uneori taxa este calculată eronat, ca urmare a unor erori de calcul la Serviciul Vamal, poate fi la nivelul miilor de lei, iar acestea constituie pierderi nejustificate în activitatea de întreprinzător.</p>
	<p>Includerea Secțiunii 21/1 Executarea silită a obligației vamale</p>	<p>Articolul 21 Codul de executare al Republicii Moldova - "Executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii." Totodată, deciziile SV (în afară de decizia de regularizare) nu sunt menționate drept documente executorii, conform Codului de executare.</p>

		<p>La fel și pentru celelalte acte executorii emise de SV.</p> <p>Ca recomandare generală, reglementările privind „ridicarea, sechestrarea, urmărirea” urmează a fi raportate la prevederile Capitolului IX din Codul de Executare.</p>
	<p>29. „Secțiunea a 21¹-a Executarea silită a obligației vamale</p> <p>Art 130¹. Condițiile declanșării executării silite a obligației vamale</p> <p>Condițiile declanșării executării silite a obligației vamale, îndeplinite cumulativ, sînt următoarele:</p>	<p>O primă condiție logică a declanșării executării silite a obligației vamale ar fi cea de <u>refuz în executare benevolă a obligației vamale.</u></p>
	<p>Art 130². Modalitățile de executare silită a obligației vamale</p> <p>(1) Executarea silită a obligației vamale se efectuează prin:</p> <p>c) urmărire a datoriilor debitoare ale plătitorului vamal prin modalitățile prevăzute la lit.a) și b).</p> <p>(3) În cazul în care, după ce s-au aplicat toate modalitățile de executare silită, obligația vamală a plătitorului vamal nu a fost stinsă în totalitate, iar aplicarea ulterioară a executării silite este imposibilă, organul vamal are dreptul să inițieze aplicarea modalităților de depășire a insolvabilității în conformitate cu legislația.</p>	<p>Din redacția propusă nu este clar cât timp se va efectua urmărirea datoriilor debitoare ale plătitorului vamal.</p> <p>Considerăm că această prevedere este una abuzivă și crează risc sporit de corupție! Considerăm că trebuie eliminată.</p>
	<p>Articolul 130⁴ alin. (5) vs. articolul 130⁵ alin. (1)</p>	<p>Nu este clar dacă emiterea ordinelor incaso este condiționată sau nu de adoptarea deciziei specificate la art. 130/4 alin. (5) " decizia pe un formular tipizat aprobat de Serviciul Vamal".</p>

	<p>Art 130⁴. Regulile generale de executare silită a obligației vamale (6) Cheltuielile aferente executării silite a obligației vamale se efectuează de la bugetul de stat, urmînd să fie recuperate din contul plătitorului vamal.</p>	<p>Propunem următoarele obiecții:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Conceptual – organul fiscal nu solicită restituirea acestor cheltuieli, dar le suportă pe contul său. 2. Procedural – procedura de recuperare nu este reglementată nici aici și nici nu este un drept al Guvernului de o reglementa.
	<p>Art 130⁵. Încasarea de mijloace bănești de pe conturile bancare ale plătitorului vamal (1) Din momentul cînd obligația vamală ajunge la scadență sau începînd cu ziua următoare celei în care a apărut obligația vamală sau în care s-a aflat despre apariția ei, organul vamal este în drept să înainteze ordine incaso, care au valoare de documente executorii, la conturile bancare (cu excepția contului de împrumut, a contului provizoriu (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător) ale plătitorului vamal, dacă acesta dispune de ele și dacă organul vamal le cunoaște.</p>	<p>Nu există procedura de executare benevolă.</p> <p>Obligația vamală poate fi executată silit în privința ministerelor, altor autorități publice, ambasadelor străine, etc.?</p>
	<p>Art 130⁶. Ridicarea de la plătitorul vamal a mijloacelor bănești în numerar (4) Faptul ridicării numerarului și al deschiderii sediului și încăperilor fără</p>	<p>Care este modalitatea prin care se identifică dacă numerarul aparține titularului obligației, dar nu este al altei persoane?</p>

	<p>consimțământul plătitorului vamal sau reprezentantului acestuia este consemnat în acte semnate de cei prezenți. Actele se întocmesc în două exemplare. Exemplarul al doilea se remite plătitorului vamal sau reprezentantului acestuia contra semnătură pe primul exemplar sau se expediază prin poștă recomandat plătitorului vamal în aceeași zi sau în următoarea zi lucrătoare.</p>	
	<p>Art 130⁷. Reguli generale de sechestrare a bunurilor</p>	<p>Art. 130² nu prevede o asemenea măsură de executare silită.</p>
	<p>Art 130⁷ (5) Dacă plătitorul vamal nu și-a stins obligația vamală și dacă acțiunile de sechestrare a bunurilor nu au fost atacate în decursul a 30 zile lucrătoare din data sechestrării, organul vamal transmite bunurile sechestrate organului abilitat să le comercializeze. În cazul când acțiunile organului vamal sînt contestate, transmiterea bunurilor menționate în contestație sau în cererea de chemare în judecată se suspendă pînă la soluționarea cauzei.</p>	<p>Cum, unde și din contul cui se păstrează bunurile sechestrate timp de 30 de zile?</p>
	<p>Art 130⁸. Sechestrarea bunurilor ca modalitate de asigurare a executării silite a obligației vamale (1) În temeiul deciziei organului vamal privind</p>	<p>Exprimarea “<i>indiferent de locul aflării lor</i>” este una de ordin prea general. Considerăm că trebuie să fie exclusă.</p>

	<p>executarea silită a obligației vamale, sechestrării sînt supuse toate bunurile care sînt proprietate a plătitorului vamal, indiferent de locul aflării lor, cu excepția celor care, în conformitate cu alin.(6), nu pot fi sechestrate.</p>	
	<p>Art 130⁸ 3) Înainte de a se proceda la sechestrare, plătitorul vamal sau reprezentantului acestuia, persoanei lui cu funcție de răspundere li se remite o copie de pe decizia privind executarea silită a obligației vamale și li se aduce la cunoștință în scris, ce drepturi și obligații au în timpul sechestrării, ce răspundere prevede legea pentru neîndeplinirea obligațiilor.</p>	<p>Este oportun să fie specificat cu cât timp înainte exact înainte de a se purcede la sechestrare.</p>
	<p>Art 130⁸ (4) Plătitorul vamal sau reprezentantul acestuia, persoana lui cu funcție de răspundere sînt obligați să prezinte spre sechestrare toate bunurile, inclusiv cele date unor altor persoane la păstrare sau în folosință, precum și documentele confirmative ale dreptului de proprietate asupra bunurilor, și să comunice în scris: a) informații despre bunurile care nu aparțin plătitorului vamal și despre proprietarii acestora;</p>	<p>Care este sancțiunea pentru neexecutarea acestei obligații?</p> <p>Exprimarea "<i>bunurile care nu aparțin plătitorului vamal</i>" are un caracter prea general. Propunem să fie făcute precizări pentru a conferi claritate acestei prevederi.</p>

	<p>Art 130¹¹. Urmărirea datoriei debitoare</p>	<p>Art. 130² nu prevede o asemenea măsură de executare silită.</p>
	<p>Art 176 Propunem completarea cu un nou alineat</p>	<p>Propunem ca art 176 să fie completat cu un alineat nou (3¹) cu următorul cuprins: <i>„(3¹) În cazul trimerilor poștale internaționale, declarația vamală se depune în decurs de 3 zile lucrătoare imediat următoare zilei de trecere a frontierei vamale.”.</i></p> <p>Argumentare: Reglementarea termenului de depunere a declarației vamale pentru trimerile poștale internaționale Conform art. 176 Cod Vamal a Republicii Moldova, declarația vamală urmează a fi depusă de către declarantul sau brokerul vamal care activează în numele acestuia în decursul a 24 de ore din momentul trecerii a frontierei vamale, sau din momentul finalizării regimului vamal de tranzit.</p> <p>În domeniul trimerilor poștale internaționale, implementarea corectă a acestei norme generează complicații de ordin practic din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trimerile poștale internaționale deseori au un caracter indirect și nu sunt bazate pe o înțelegere prealabilă dintre Expeditor și Destinatar. Ceea ce înseamnă că nimeni nu poate să interzică unei persoane să expedieze un colet cu bunuri în adresa altei persoane fără acordul sau informarea acesteia. <p>Prin urmare, Expeditorul poate trimite în adresa unui Destinatar un bun sau set de bunuri cu titlu gratuit, în calitate de cadou, mostre, materiale promoționale etc. fără a-l anunța sau cu un anunț defectuos. Așadar, nefiind gata din punct de vedere formal (contract semnat cu un broker vamal) sau material (nu posedă sau nu a alocat resurse financiare suficiente pentru perfectarea procedurilor vamale în perioada de 24 de ore) Destinatarul nu are posibilitatea practică să se încadreze în termenul prescris de legislație pentru depunerea a declarației vamale. De asemenea, în cazul în care Destinatarul nu și-a asumat obligația de a primi bunul expediat, și îl refuză, impunerea acestuia cu amenda pentru încălcarea termenului de depunere a declarației vamale ar prejudicia nejustificat Destinatarul.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Din motivul că trimerile poștale au un caracter unilateral, datele indicate de Expeditor nu sunt contrasemnate sau confirmate de Destinatar, prin urmare sunt posibile erori umane în completarea datelor de contact a Destinatarului. Astfel prestatorul de servicii nu poate anunța Destinatarul în timp util despre necesitatea devamării a unui lot de bunuri expediat în adresa acestuia. <p>Reieșind din cele expuse mai sus, considerăm necesar mărirea termenului pentru depunerea declarației vamale pentru bunurile primite prin intermediul trimerilor poștale internaționale de la 24 de ore la 3 zile.</p> <p>Considerăm că adoptarea acestor soluții este o reflecție logică a proceselor de facto ce au loc în domeniul trimerilor poștale internaționale. Astfel, beneficiarului și brokerului vamal vor fi asigurate condiții suficiente pentru colectarea tuturor informațiilor, documentelor, efectuarea plăților sarcinii vamale. Executarea diligentă a cărora va permite colaboratorilor serviciului vamal, având la mână toate datele și documentele necesare, verificarea eficientă a respectării prescripțiilor legale.</p>
	<p>Art 184¹: la alineatul (1), cuvintele „pe parcursul unui an calendaristic” se înlocuiesc cu</p>	<p><u>Este o normă discriminatorie – în situația în care o persoană achiziționează în străinătate un mijloc de transport de la altă persoană, care anterior s-a folosit de acesta pe teritoriul RM, noul proprietar va fi lipsit de dreptul de a-și folosi propriul automobil din cauza acestei restricții.</u></p>

	<p>cuvintele „dintr-o perioadă de 12 luni”.</p> <p>se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Mijloacele de transport introduse în condițiile alin.(1) nu se pot afla pe teritoriul Republicii Moldova pe un termen mai mare decât cel stabilit de prezentul articol, independent de persoanele care le introduc.”.</p>	
	<p>Art 184². Dispoziții generale</p> <p>(3) Orice agent economic care este rezident al Republicii Moldova, în sensul art.5 pct.(5) din Codul fiscal, și îndeplinește condițiile prevăzute la art.184⁴ alin.(1) poate solicita acordarea unei autorizații pentru declarația simplificată sau pentru procedura de vămuire la domiciliu în nume propriu sau în calitate de reprezentant. Autorizația pentru declarația simplificată sau pentru procedura de vămuire la domiciliu se acordă, suspendă, retrage de către Serviciul Vamal pe baza condițiilor prevăzute în prezenta secțiune.</p>	<p><u>În proiect nu se introduc completări cu un nou act permisiv în Legea nr. 160 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</u></p> <p>Nomenclatorul autorizațiilor eliberate de către Serviciul Vamal urmează a fi actualizat.</p>
	<p>Art 184³. Cererea de acordare a autorizației pentru declarația simplificată sau pentru procedura de vămuire la domiciliu</p> <p>(4) Cererea se respinge în cazul în care:</p> <p>c) solicitantul se află în procedura de faliment la momentul prezentării cererii;</p> <p>d) cererea a fost depusă pînă</p>	<p>Asemenea prevederi, de fapt, reprezintă o sancțiune suplimentară pentru încălcarea comisă.</p> <p>Astfel, în cazul încălcării se aplică mai întâi sancțiunea – retragerea autorizației, după care cea de-a doua sancțiune – lipsirea de drept de a solicita o nouă autorizație.</p>

	<p>la expirarea unui an de la data retragerii autorizației, deținut anterior, cu excepția cazului prevăzut la art.184⁷ alin.(1) lit.c).</p>	
	<p>Art 184¹⁰. Procedura de vămuire la domiciliu (1) Procedura de vămuire la domiciliu se aplică pe baza unei autorizații eliberate de Serviciul Vamal.</p>	<p>În proiect nu se introduc completări cu un nou act permisiv în Legea nr. 160 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Nomenclatorul autorizațiilor eliberate de către Serviciul Vamal urmează a fi actualizat.</p>
	<p>Art 189². Sarcinile de bază ale echipelor mobile Sarcinile de bază ale echipelor mobile sunt: e) asigură controlul asupra deplasării mărfurilor și vehiculelor pe teritoriul vamal al Republicii Moldova; f) efectuează, după caz, controlul vamal repetat al vehiculelor și al loturilor de marfă vămuite anterior de către alte organe vamale;</p>	<p>Din redacția propusă nu este clar dacă echipele mobile asigură controlul tuturor mărfurilor și vehiculelor sau numai a celor care sunt sub supravegherea vamală. Noțiunea de “<i>control vamal repetat</i>” nu este definită în Codul Vamal.</p>
	<p>Art 189³. Drepturile și obligațiile colaboratorilor echipelor mobile a) să efectueze controlul mărfurilor și vehiculelor, controlul corporal, controlul încăperilor unde sînt mărfuri supuse controlului vamal, antrepozite vamale, zone economice libere cît și în alte locuri de depozitare și comercializare a mărfurilor; b) să efectueze pe întreg teritoriul vamal al Republicii Moldova, controlul clădirilor, depozitelor, terenurilor, sediilor și altor locuri, inclusiv</p>	<p>Din formularea propusă nu este clar despre ce fel de mărfuri și vehicule este vorba: care au traversat frontiera, care transportă mărfuri sub supraveghere vamală, care se află în liberă circulație?</p>

	<p>a locurilor de depozitare și comercializare, a mărfurilor pasibile de control vamal și care nu au fost supuse controlului vamal;</p> <p>c) să solicite de la toate persoanele care au legătură directă sau indirectă cu obiectul controlului, prezentarea mărfurilor, actelor și alte informații necesare efectuării controlului;</p>	<p>Ce reprezintă “<i>mărfurile pasibile de control vamal</i>”?</p> <p>Sintagma “<i>legătură indirectă</i>” are un caracter prea general. Formularea în cauză permite riscul să fie solicitată orice informație de la orice persoană.</p>
	<p>Articolul 202² Efectuarea auditului postvămuire</p> <p>Includerea alin. (9)</p>	<p>Art. 120 din Constituție - Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.</p>
	<p>Articolul 231. Tipurile de contravenții vamale cu răspundere materială</p> <p>nota la punctele 1), 1¹) și 1²)</p>	<p>Potrivit proiectului politicii fiscale și vamale, se modifică și se introduc noi tipuri de contravenții vamale cu răspundere materială. Printre acestea se regăsesc și introducerea / scoaterea în / de pe teritoriul vamal a mărfurilor eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori <u>prin nedeclarare în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei vamale</u> (punctele 1), 1¹) și 1²)).</p> <p>Potrivit notei la aceste puncte, prin noțiunea de nedeclarare în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei vamale se subînțelege inclusiv și <i>declararea eronată a poziției mărfii (codului de clasificare) la nivelul primelor patru semne</i>.</p> <p>Potrivit art. 232 lit. k) sancțiunea pentru comiterea acestei încălcări este de 100% din valoarea obiectului contravenției, cu confiscarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției și a mijloacelor de transport.</p> <p>Considerăm că formularea propusă vine în contradicție cu principiile generale de sancționare. Astfel, agentul economic urmează a fi considerat că săvârșește o încălcare materială și sancționat chiar și în condițiile în care bugetul de stat nu a fost prejudiciat (de ex, codul tarifar declarat eronat atrage aplicarea unei taxe vamale de 10%, iar codul tarifar corect – taxa vamală de 0%).</p> <p>De aceea, pentru a stabili un echilibru între prejudiciul cauzat de încălcarea comisă și sancționare, propunem următoarea formulare a lit. c) a notelor la punctele 1), 1¹) și 1²) ale art. 231 Cod Vamal:</p> <p>„<u>Declararea eronată a poziției mărfii (codului de clasificare) la nivel de primele patru semne, dacă acest fapt conduce la exonerarea totală sau parțială de drepturi de import</u>”.</p>
	<p>Art 288. Calea administrativă de atac al deciziilor, acțiunilor sau inacțiunii organelor vamale și ale colaboratorilor vamali</p>	<p>Prin modificările propuse, autoritățile își extind dreptul pentru soluționarea contestațiilor, însă dreptul agentului economic de a depune contestații rămâne și în continuare unul foarte restrâns (doar de zece zile calendaristice conform art 289) și în contradicție cu Legea contenciosului administrativ.</p> <p>Astfel, propunem extinderea termenului de depunere a contestațiilor stabilit prin art 289 al Codului Vamal pînă la 30 zile</p>

<p>Art 289. Termenul în care se poate exercita calea administrativă de atac</p> <p>Art 290. Termenul de soluționare a plîngerii</p> <p>Art 293. Efectele depunerii plîngerii</p>	<p>calendaristice, pentru a nu-i fi limitat dreptul agentului economic de a-și apăra interesele.</p> <p><u>Parallel, menționăm că art 293 al Codului Vamal stabilește că depunerea contestației către Serviciul Vamal nu suspendă executarea actului administrativ contestat. Alin (2) al aceluiași articol oferă dreptul Serviciului Vamal, nu și obligația, în cazuri temeinic justificate de a dispune suspendarea actului administrative contestat.</u></p> <p><u>Credem că referințe la „cazuri temeinic justificate” precum și drepturi subiective a Serviciului Vamal de a suspenda actul administrativ trebuie să fie revizuite. În mod particular, avînd în vedere că prevederile propuse în art 288 (precum că actele administrative, acțiunile și inacțiunile organelor vamale și ale colaboratorilor vamali <i>sunt contestate initial la Serviciul Vamal</i>) se referă la contestațiile în adresa Serviciul Vamal și doar ulterior în instanță, propunem ca contestațiile adresate Serviciului Vamal să suspende executarea actului administrativ emis de organul vamal, pînă la soluționarea contestației de către Serviciul Vamal.</u></p>
---	---

Legea privind plata pentru poluarea mediului nr.1540-XIII din 25 februarie 1998

<p>Art 8 alin (1), sintagma „Serviciul Vamal” se înlocuiește cu cuvintele „Ministerului Mediului”.</p>	<p>Plata pentru emisiile de poluanți în aerul atmosferic de la autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova, în prezent, se percepe de la proprietarul acestora de către Serviciul Vamal. În condițiile în care proiectul prevede ca plata să fie percepută de către Ministerul Mediului pentru “<i>fiecare trecere a frontierei de stat</i>”, ne întrebăm dacă Ministerul va disloca serviciile relevante în toate punctele de trecere a frontierei de stat pentru a face posibilă colectarea plății. <u>Dacă da, considerăm ca este necesară o analiza care să indice asupra faptului ca astfel de schimbări, cu costurile aferente acestora sunt, imperios necesare.</u></p>
<p>Art 11 La alineatul (1), sintagma „pînă la sau în momentul plasării” se înlocuiește cu sintagma „în termen de 10 zile după plasarea”;</p>	<p>Considerăm că varianta optimală pentru modificarea termenului, în acest caz este, instituirea unui mecanism de achitare pentru toate importurile care au avut loc pe parcursul lunii și raportarea despre această achitare pînă la data de 10 a lunii ce urmează. Termenul propus, de 10 zile, este, în opinia noastră, un termen prea mic, greu de gestionat pentru agenții economici.</p>